

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

In pagina a 2-a :

Trei niveluri
ale timpului liber

DIN SUMAR:

- Mai devastator decât cicloanele!... • Roata sau piciorul?
- Întilnire cu „inelele șarpelui” • Morcovii, acești necunoscuți... • „Zile negre” pentru muzee • Nimeni nu se naște birocraț

ANUL XXIX
22 Iunie 1973
(1475)

Pe măsură ce timpul liber capătă noi semnificații, opinia că el s-ar scurge de la sine fără a cere eforturi de organizare și fără a exista o anumită disciplină a lui rămâne de domeniul trecutului. De aceea cine prețuiește cu adevărat timpul liber se gindește astăzi tot mai mult la ceea ce înseamnă acesta pentru om, ce semnificație poate îmbrăca o anumită utilizare a lui, căror impreju-

rări sau căror activități să le acorde prioritate. Se confundă pasivă în cotidian, acceptarea neselectivă a oricărei comunicări cu cunoscuți sau necunoscuți nu mai sînt socotite manifestări firești nici în orele libere.

Ce forme pot căpăta, însă, posibilitățile actuale de „consumare” a timpului din afara orelor de muncă ?

Documentar

TREI NIVELURI ALE TIMPULUI LIBER

Forma cea mai obișnuită, cea mai frecventă de petrecere a timpului liber este odihna care, în timp, se învecinează cu munca. Pentru unii ea este sinonimă cu activități întâmplătoare ca, de pildă, lectura unui ziar, plimbări, discuții minore. În acest caz nu interesează atât de mult tipul îndeletnicirii, cît țelul ei: eliberarea de tensiunea muncii. Prin această prismă par justificate chiar zăcutul în pat într-o poziție cît mai comodă sau statul la fereastră cu privirea pierdută în zare. Dar și o activitate agreabilă într-o ambianță de calm și confort asigură destinderea interioară, uitarea, pentru un timp, a rolului fiecăruia în societate. Oricum, deși odihna este de obicei pasivă, fără scop, particulară, conținînd numai germele unei petreceri „pozitive” a timpului liber, ea rămîne totuși o treaptă pregătitoare indispensabilă pentru activități complexe.

În altă ordine de idei, odihna este eficientă numai în singurătate sau în compania unor oameni cunoscuți, foarte apropiați. Altminteri ea nu poate asigura destinderea mult așteptată, „relaxarea” psihicului și a mușchilor. Cînd odihna este colectivă, trebuie evitate discuțiile prea grave. Să ne impunem a nu cere interlocutorilor să ne urmărească atent și să ne dea replici prompte. Tocmai de aceea e mai eficientă odihna în compania unor oameni care știu să ne ghicească parcă gîndurile, să treacă ușor peste erorile noastre, cărorora nu trebuie să le explicăm orice amănunt.

Jocul — risc, primejdie, infruntare

Dar odihna nu poate ține o veșnicie. Iar a continua să ne odihnim după ce ne-am odihnit destul ar fi la fel de absurd ca a minca după ce ne-am săturat sau a dormi după ce ne-am umflat de somn. De aceea apelăm la un mod de a ne petrece timpul liber superior odihnei, anume la distracție. Ce înțelegem, însă, prin distracție? Plimbări, călătorii, spectacole de cinema, teatru, lectură etc. Dacă însă pentru odihnă e nevoie numai de condiții propice și de excluderea unor factori iritanți, distracția implică și o anumită pregătire, organizare, un minimum de efort de voință.

Nevoia de odihnă este dictată de starea organismului și a sistemului nervos. Odihna înlătură oboseala. Nevoia de distracție în schimb are mai degrabă un caracter social-psihologic. Distracția combate plictiseala. Dar poate interveni numai după ce ne-am restabilit forțele fizice și spirituale.

Atunci cînd se distrează, omul își dezvăluie posibilități care nu-și găsesc aplicarea în muncă, în viața de fiecare zi. Distracția „pură” este în fond un fel de joacă. Ea are asupra omului o înfrurire binefăcătoare. Cînd „se joacă”, adulții trăiesc o sumedenie de stări psihice care includ, între altele, senzațiile de risc, primejdie, bătălie... Jucătorul e mereu atent la intențiile adversarului, caută mereu să-l încurce, să-l păcălească, se bucură cînd îi află secretul.

Natura psihofiziologică a omului s-a format acum circa un milion de ani. Poate că de aceea actualul său mod de viață este cam unilateral, nu concordă în multe privințe cu actuala lui mobilitate fizică și emoțională. Or, jocurile au tocmai menirea de a diminua pe cît posibil această neconcordanță.

Spre deosebire de comunicarea degajată din timpul odihnei, comunicarea cerută de distracție, de joc, este mult mai activă, la subiect și mai puțin individualizată. Sangvinicul și colericul, tatăl și fiul, șeful și subalternul sînt obligați să respecte în joc aceleași reguli. În cursul jocului pozițiile sînt riguros delimitate. Fiecare mutare, fiecare figură impun o replică rapidă și precisă. Pe de altă parte, nesiguranța în

joc, faptul că uneori ne lăsăm pradă hazardului îi conferă un farmec aparte, ne permit să uităm de treburile cotidiene controlate de conștiință. În joc nu putem conta pe îngăduință. Fără competiție și rivalitate, jocul ar fi neinteresant.

Al treilea nivel al timpului liber — instruirea — încheie etapa recreativă, adică de refacere. Dacă primele două niveluri asigură recreerea fizică și social-psihologică, instruirea ridică nivelul de cultură al omului, îl ajută să scape de unilateralitatea existentă în sfera cunoștințelor și intereselor, inevitabilă în activitatea profesională.

Scopul instruirii este asimilarea moștenirii culturale a trecutului propriu, a valorilor culturale ale altor popoare,

nefiind numai o manifestare a erudiției vorbitorului. Dacă comunicarea prilejuită de joc impune rapiditate, inventivitate, discuțiile trebuie să fie calme: participanții au nevoie de „libertate” psihologică pentru a putea gîndi, a cîntări argumentele pro și contra. Ca atare, nu poate fi admis monologul, iar ideile interlocutorilor trebuie să aibă ecou. De aceea arta discuției constă în a ști să ascultăm, fără a ne pierde însă independența gîndirii. O discuție interesantă poate da mari satisfacții intelectuale. Dealtfel nu există modalitate mai potrivită de dezvoltare a gîndirii.

Învățatul nu ține, desigur, de activitatea recreativă, ci este un efort creator menit să asigure o cît mai mare bogăție sufletească a individului. Căci

Intrucît cantitatea de cunoștințe științifice sporește mereu, într-o viață de om nu pot fi dobîndite mai multe meserii complicate ca: ingineria, chirurgia, chimia, arheologia, lingvistica. De aceea e și puțin probabil ca nevoia omului de a-și varia activitatea să poată fi satisfăcută în sfera muncii. În schimb, în timpul liber, care va sporta tot mai mult, nimic nu-l va împiedica pe om să treacă de la o activitate la alta.

Contemplația

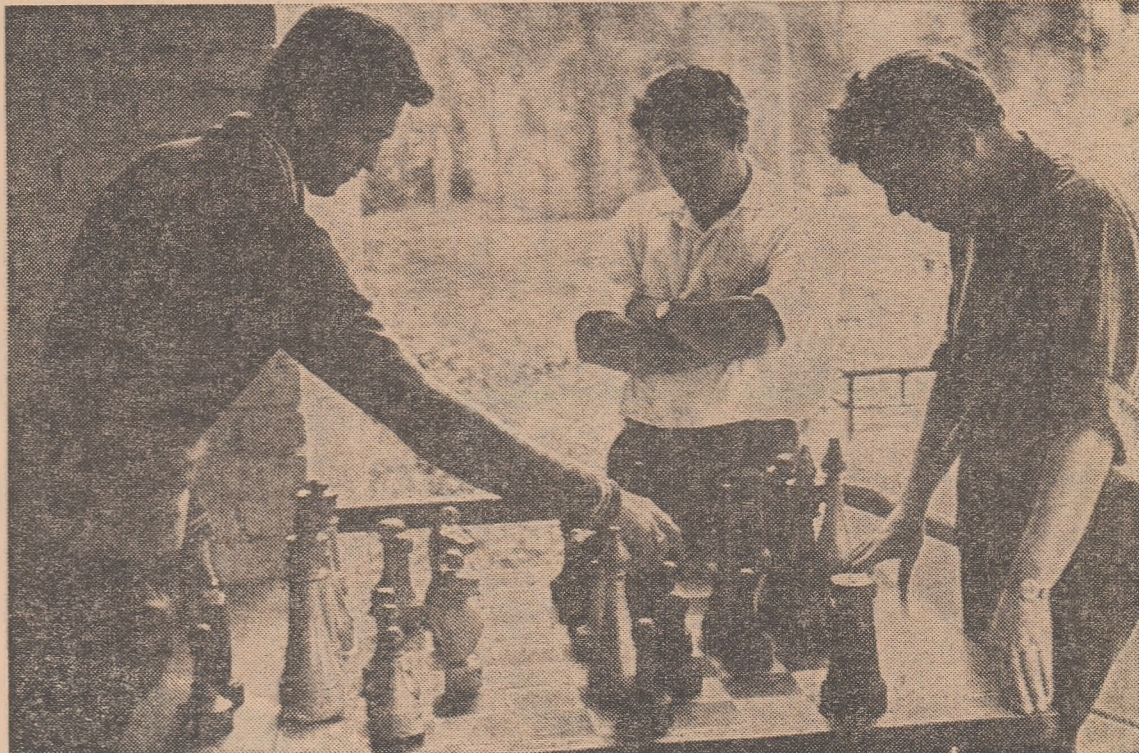
În sfera creației apare însă din nou o îngustare a cercului interlocutorilor. Grupele de creație sînt de obicei restrinse, indivizii

care le alcătuiesc trebuie să se cunoască bine între ei. În aceste condiții comunicarea este în cel mai înalt grad selectivă. Deși profundă, deși reclamînd o participare emoțională, ea este totuși mai puțin degajată decît comunicarea din timpul odihnei. Este o comunicare activă, febrilă. Ţelul ei nu este de a găsi adevăruri universale, ci de a trezi fantezia și imaginația, de a completa un talent cu altul.

În sfîrșit, între formele de activitate și comunicare, un loc deosebit îl poate ocupa timpul rezervat contemplației filozofico-poetice, atât de prețuită de popoarele antice. Aceasta are atât o valoare intelectuală, cît și moral-estetică.

Dar să nu trecem cu vederea nici peste sărbători, ca element indispensabil al vieții culturale. Cele mai vechi sărbători sînt prilejuite de momente de răsruce în ciclurile naturii, muncii, vieții: primăvara, Anul Nou, ziua de naștere etc. Principala lor funcție este păstrarea unor tradiții, a valorilor culturale. În afară de caracterul lor ritual, ele presupun și o doză de spontaneitate și sinceritate. Sensul lor este înnoirea solemnă și estetică a vieții, transfigurarea artistică a cotidianului.

E. V. Sokolov

Jocul reclamă o comunicare activă, la subiect și de pe poziții riguros delimitate

cunoașterea noilor descoperiri științifice, a noilor fenomene ivite în artă. Vastul capitol al instruirii cuprinde de aceea elemente extrem de eterogene ca: lectură, audierea de concerte și conferințe, frecventarea muzeelor și expozițiilor, întîlniri și discuții cu oameni interesanți din diverse domenii ale cunoașterii. Dacă distracția este mai ales emoțională și directă, instruirea este făcută în schimb cu bună știință, cu un scop precis. Omul nu numai că ascultă muzică de plăcere, dar caută să afle cît mai multe date și despre compozitor, să înțeleagă epoca în care a trăit acesta, să asculte amintiri ale celor care l-au cunoscut etc. Instruirea înseamnă, astfel, apropierea unui complex de valori culturale, ea lărgeste hotarele individualității, îmbogățește universul spiritual.

Ea reclamă un studiu particular repetat. Dar poate fi dobîndită și prin comunicarea cu un cerc cît mai larg de oameni, nu neapărat cunoscuți. E foarte bine, de pildă, să discutăm despre o nouă carte sau un nou film cu un om pe care-l cunoaștem atunci și care poate fi de orice vîrstă și orice profesie.

A ști să ascultăm este o artă

Discuțiile sînt, prin urmare, un exemplu elocvent de comunicare instructivă. Spre deosebire de comunicarea prilejuită de joc, în cursul discuțiilor informația capătă o valoare deplină, mai ales cînd ele decurg liber,

scopul lui nu este doar dobîndirea unui cît mai mare volum de cunoștințe, de deprinderi. Dacă ar fi așa, înșii care ar învăța pe de rost paginile enciclopediilor ar fi și cei mai culți. Scopul final al învățatului este găsirea unei modalități de exprimare creatoare pentru cunoștințele, pentru valorile acumulate. Evident, atracția către creație, această forță elementară a existenței umane, este un impuls care poate da o satisfacție supremă. Într-adevăr, în felul acesta omul izbuteste să făurească ceva nou; mai mult, această activitate antrenează cele mai bune forțe ale sale. Așadar, creația este o activitate rațională, unitară, orientată către desăvîrșirea estetică, către perfecțiunea și frumusețea interpretării.

Ea nu este defel apanajul exclusiv al unor inși, puțini la număr și extrem de înzestrați, ca artiștii plastici și scriitorii. Se pot găsi elemente de creație și în prepararea mîncării, în educarea copiilor, în îngrijirea grădinii, în contemplarea unor opere de artă.

După unele opinii, autoafirmarea în creație nu s-ar putea realiza decît în muncă sau prin intermediul muncii. Realitatea e totuși alta. Evoluția muncii în epoca noastră urmează două tendințe. Pe de o parte, un număr tot mai mare de oameni ar dori să considere munca lor nu numai un mijloc de existență, ci să afle în ea și satisfacerea propriilor aptitudini, interese. Pe de altă parte, însă, automatizarea, în continuu progres, cuprinzînd mereu alte domenii, face ca elementul creator să fie treptat eliminat din sfera producției în aceea a timpului liber.

sabil al vieții culturale. Cele mai vechi sărbători sînt prilejuite de momente de răsruce în ciclurile naturii, muncii, vieții: primăvara, Anul Nou, ziua de naștere etc. Principala lor funcție este păstrarea unor tradiții, a valorilor culturale. În afară de caracterul lor ritual, ele presupun și o doză de spontaneitate și sinceritate. Sensul lor este înnoirea solemnă și estetică a vieții, transfigurarea artistică a cotidianului.

E. V. Sokolov

documento.

documentar docum

mentar documentar da

documentar document

mentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

umentar documentar docu

ar documentar documentar

În spiritul nobilelor idealuri ale socialismului și comunismului

Experiența construirii socialismului în țara noastră confirmă strălucit justetea învățării clasice marxism-leninismului despre misiunea istorică a clasei muncitoare, despre rolul conducător al partidului în înfăptuirea revoluției, în edificarea societății socialiste și comuniste. Partidul comunistilor români este un autentic centru vital în jurul căruia gravitează întreg mecanismul nostru social, un nucleu în jurul căruia gravitează întreaga societate românească.

În acest cadru general, plenarele Comitetului Central se înscriu totdeauna ca jaloane importante în elaborarea strategiei dezvoltării societății noastre. Și e firesc să fie așa, întrucât numai partidul poate asigura conducerea unitară a proceselor social-economice și spirituale, evoluția viitoare a ansamblului societății, concentrarea eforturilor întregii națiuni în direcția înfăptuirii celor mai arzătoare năzuințe ale ei. De aceea măsurile politice, social-economice, organizatorice, ideologice adoptate corespund cerințelor fundamentale, obiective ale acestei dezvoltări, sint așteptate cu încredere și se bucură de aprobarea generală a tuturor celor ce muncesc de la orașe și sate.

Plenara din 18 și 19 iunie a.c. a avut pe ordinea de zi un vast ansamblu de probleme.

Primul punct l-a constituit dezbateră și aprobarea raportului Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în România. În încheierea dezbaterilor în această problemă a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ampla expunere a secretarului general al partidului a indicat căile cele mai potrivite pe care se va putea obține ridicarea învățămîntului nostru la un nou nivel, mai înalt, corespunzător imperativelor dezvoltării economico-sociale a țării. Însemnătatea deosebită, principială a problemelor abordate în această expunere — și în special accentul pus pe împletirea cunoștințelor teoretice cu cele practice — rezultă limpede din împrejurarea că, pe măsura făuririi societății socialiste dezvoltate — cum a arătat cu alt prilej tovarășul Nicolae Ceaușescu — „intensificarea procesului de apropiere între munca manuală și cea intelectuală va duce la organizarea și mai puternică a societății noastre, la apropierea între diferitele categorii sociale, la formarea unui om al muncii de tip nou, înarmat cu cele mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii, cu o înaltă conștiință socialistă”.

Plenara C.C. a stabilit ca, în spiritul propunerilor Comitetului Executiv, al concluziilor tovarășului Nicolae Ceaușescu și al recomandărilor făcute de participanții la discuții, să se definitiveze o hotărîre — ce va fi dată publicității — cu privire la dezvoltarea învățămîntului în spiritul cerințelor actualei etape de dezvoltare a țării.

Pe al doilea punct al ordinea de zi s-a aflat analiza modului cum sint transpuse în viață hotărîrile partidului și statului nostru cu privire la rolul femeii în viața politică, economică și socială a țării. Plenara a dat o înaltă apreciere contribuției aduse de milioanele de femei la progresul patriei, la înflorirea României socialiste, la formarea unui tineret sănătos, însuflețit de nobilele idealuri ale socialismului și comunismului. „Femeia trebuie să-și găsească locul, așa cum îl are în producție, în toate funcțiile de conducere — a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în încheierea discuțiilor la acest punct al ordinea de zi — în raport cu capacitatea, cu posibilitățile sale reale. În ce privește capacitatea politică, intelectuală, nu există nici o deosebire. În istoria noastră, ca și în întreaga istorie a omenirii, sint nenumărate exemple de eroine. Femeile nu au făcut cu nimic mai puțin decât au făcut bărbații în diferite împrejurări grele ale luptei revoluționare. Tot astfel în știință, în producție. Femeile nu numai că nu fac mai puțin, dar în multe domenii fac chiar mai mult și cu mai multă pricepere”.

Însușindu-și în unanimitate concluziile secretarului general și ținînd seama de complexitatea sarcinilor izvorite din programul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, Plenara C.C. al P.C.R. a adoptat noi măsuri menite să contribuie la promovarea tot mai activă a femeilor în întreaga viață social-politică a țării, la îmbunătățirea condițiilor lor de muncă și de viață.

În cadrul lucrărilor Plenarei din 18 și 19 iunie a fost, de asemenea, aprobată realizarea Complexului hidroenergetic și de transport Dunărea—Marea Neagră, construirea noului port maritim la Constanța Sud—Agigea și a hidrocentralei de la Cernavodă.

Aprobind în unanimitate informarea privitoare la rezultatele aplicării măsurilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din februarie-martie 1973 în legătură cu îmbunătățirea organizării activității economico-sociale, Comitetul Central al partidului a stabilit ca organele de partid și de stat să acționeze

în continuare pentru aplicarea fermă a măsurilor adoptate, în vederea unei cit mai bune folosiri a forței de muncă, a repartizării cadrelor în producția materială, a raționalizării și simplificării aparatului administrativ.

În același timp, Plenara a adoptat în unanimitate informări cu privire la compoziția, efectivul și structura organizatorică a partidului și la politica de cadre.

La propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, Plenara C.C. al P.C.R. a hotărît în unanimitate constituirea Congresului deputaților consiliilor populare județene, care se va întruni o dată la cinci ani și va dezbate principalele probleme ale dezvoltării României, precum și alte măsuri, urmînd a fi un organ de largă participare a reprezentanților cetățenilor la conducerea țării. Acest organism este menit să asigure, direct și democratic, verificarea reală a justetei politicii partidului și statului nostru, creșterea răspunderii tuturor cetățenilor pentru gospodărirea, pentru întreaga muncă de conducere a țării. De asemenea, Comitetul Central a hotărît organizarea din patru în patru ani a Conferinței pe țară a președinților consiliilor populare comunale și orașenești, iar din doi în doi ani a conferințelor județene ale președinților consiliilor populare comunale și orașenești.

În cadrul ultimului punct al ordinea de zi plenara a adoptat unele măsuri organizatorice. În spiritul hotărîrii plenarei privind creșterea rolului femeilor în viața politică, economică și socială a țării, promovarea lor în munca de conducere, Comitetul Central a ales în unanimitate ca membri ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. pe tovarășele Elena Ceaușescu, director general al Institutului central de cercetări chimice, și Lina Ciobanu, prim-secretar al comitetului de partid al sectorului 2 — București. De asemenea a ales în unanimitate ca membri supleanți ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. pe tovarășele Magdalena Filipaș și Aurelia Dănilă, președinta Comitetului județean Cluj al femeilor.

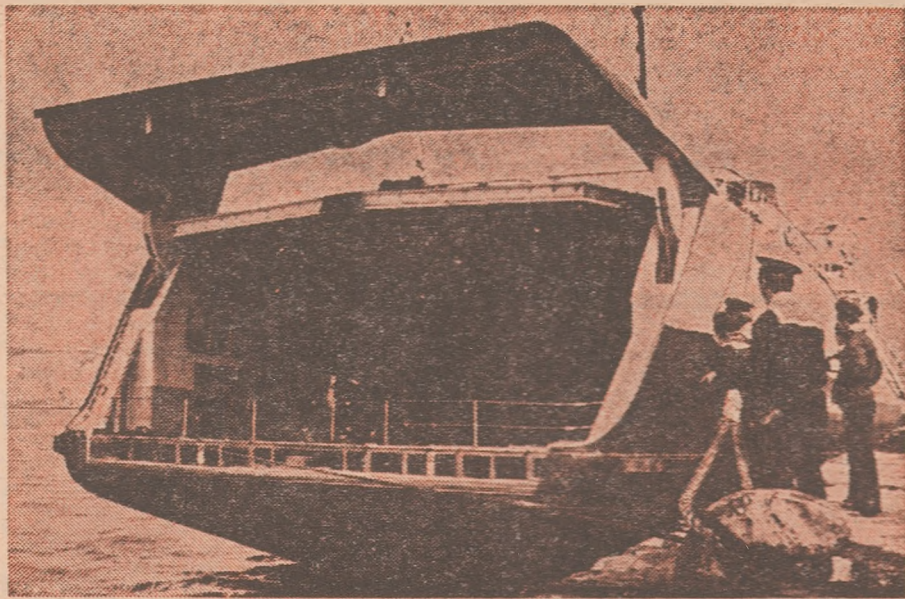
Plenara C.C. al P.C.R. din 18 și 19 iunie a.c. a demonstrat astfel o dată mai mult că în țara noastră construcția socialistă este un ansamblu, un tot unitar, ale cărui laturi sint legate între ele condiționîndu-se reciproc. Rolul conducător al partidului are un caracter atotcuprinzător, se manifestă activ, dinamic în toate sferile vieții sociale.

AGRICULTURĂ

Rezultate record

Agronomii japonezi au atras demult atenția asupra însușirilor „curative” ale staniolului. Mărunțit bine și împrăștiat pe răzoarele de varză, spanac și alte legume, el micșorează vizibil numărul cazurilor de îmbolnăvire a plantelor, făcînd să dispară în același timp insectele dăunătoare care se ascund de obicei pe partea de dedesubt a frunzelor. Secretul e simplu: staniolul reflectă razele solare îndreptîndu-le spre partea frunzei aflată de obicei în umbră. Acest procedeu agrotehnic este aplicat acum pe scară largă în legumicultura Japoniei.

E adevărat, însă, că în locul staniolului sint utilizați „tăiței” de polietilenă tratați cu pulbere de aluminiu. O stațiune experimentală din prefectura Fukushima care a utilizat această metodă pe lotul unei livezi a obținut rezultate excelente. Fructele unui prun sub care au fost împrăștiți „tăiței” de polietilenă și-au sporit conținutul în zahăr cu 30 la sută, avînd și un gust

Acest gigantic feribot va face legătura între porturile Vanino de pe continent și Holmsk din Insula Sahalin

Foto: V. Marikovski (A.P.N.)

mai bun. Specialiștii opinează că metoda este extrem de eficientă în cazul pomilor fructiferi sădiți prea des, fapt care oprește trecerea razelor solare. De asemenea, ei afirmă că, grație noului procedeu, poate fi redusă hrănirea suplimentară a pomilor cu îngrășăminte chimice, care nu ameliorează defel gustul fructelor.

(După „Izvestia”)

LA ORDINEA ZILEI

Expresurile cu viteze de avion

Calea ferată Okteabrskaja care unește Moscova cu Leningradul va deveni

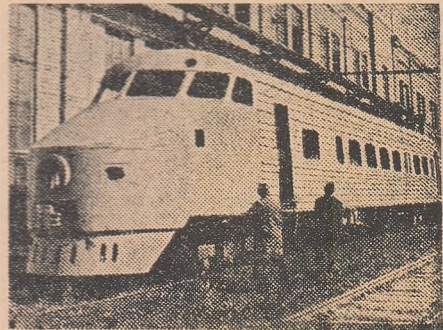
în curînd poligon experimental. Într-adevăr, pe acest traseu vor începe să circule peste puțin timp expresuri cu viteze de 200 de kilometri pe oră. Și cum ele nu vor trebui să excludă, evident, trenurile de marfă a căror viteză este, se știe, incomparabil mai mică, se impuneau în primul rînd unele modificări ale traficului pe această linie. După care s-a trecut la pregătirea șinelor, lucru relativ ușor dat fiind că pe linia Okteabrskaja au mai circulat trenuri cu viteză sporită. Au fost montate așadar șine grele, fără joante, pe traverse speciale de beton armat. Comportarea lor la viteza noilor expresuri va fi minuțios studiată în vederea introducerii acestor trenuri și pe alte linii.

Pentru un viitor mai îndepărtat se preconizează însă construirea de linii ferate speciale, destinate exclusiv traficului de călători, pe care să poată circula trenuri cu viteze de 300—350 de kilometri pe oră. O asemenea linie există, de altfel, în momentul de față în Japonia — pentru trenuri cu viteză

de 250 de kilometri pe oră. Iar în Franța urmează să se construiască un traseu pentru supraexpresuri între Paris și Lyon. Traseul sovietic pentru trenuri de foarte mare viteză ar urma să lege Moscova de litoralul Mării Negre.

Cum va arăta expresul „ER-200”, căruia i se fac în momentul de față ultimele „retușuri” în vederea intrării sale în circulație pe linia Okteabrskaja? În ce privește confortul pentru călători, el va egala expresurile japoneze „Hikari” și „Kodama” și pe cele franceze „Capitole” și „Aquitaine”. În vagoane, perfect izolate fonic, va fi menținută o temperatură optimă a aerului, indiferent de anotimp. Fotoliile moi vor fi extrem de confortabile. Arcuri pneumatice vor anihila orice smucitură. Și să nu uităm nici capacitatea sporită a noului tren. Vagoanele de dormit ale trenurilor „Săgeata roșie” și „Aurora”, — aflate în momentul de față în circulație pe această linie — au 585 de locuri și respectiv 728, cele 14 vagoane ale expresului „ER-200” vor avea însă 672 de locuri.

În sfîrșit, câteva cuvinte despre comoditățile prevăzute pentru mecanic și ajutoarele lui. Vagonul din față, care va ține loc de locomotivă, va avea un sistem de semnalizare automat. Pe modernul panou de comandă din fața lui, mecanicul va vedea ca într-o oglindă calea ferată în „evoluție”. Butoanele de pe panouri vor aminti rînd pe rînd viteza maximă prevăzută pentru diverse porțiuni de drum. La nevoie sistemul

Locomotiva electrică „ER-200”, Foto: I. Tihonov

automat va putea prelua toată conducerea trenului. Pentru frînarea în cazuri extreme, vagoanele sint prevăzute cu dispozitive mult mai eficiente decît cele de acum.

„ZILE NEGRE“ PENTRU MUZEE

Necunoscutele căi ale unor tablouri celebre

Zilele de 27—28 februarie 1973 au fost într-adevăr „zile negre“ pentru muzeele și colecțiile particulare din Franța. Muzeul Vieux Logis din Nisa a fost atunci văduvit de circa 60 de tablouri, statuete și alte obiecte de artă din secolele XV—XVI. Din Muzeul de artă din Marsilia au dispărut 6 pinze de Rubens, Corot, Ingres și Dufy. La Tours au fost furate 3 tablouri din secolul XVII și, în sfârșit, dintr-o colecție din Paris au fost sustrate o pictură de Drouais și 2 pinze din școala franceză a secolului XVIII.

Muzeele din Marsilia posedau două lucrări de Ingres: „Eliezer și Rebeca“ și o schiță la „Apoteoza lui Homer“. Cea dintâi a fost furată la 28 februarie a.c., iar a doua anul trecut.

Muzee și colecții particulare, ca să nu mai vorbim de biserici și castele vechi, sint astfel frustrate treptat de capodopere celebre. Unul din cele mai tipice cazuri a fost consemnat în noaptea de 12/13 noiembrie 1972 în orașelul Bagnoles din departamentul Gard.

Era o frumoasă noapte de toamnă blajină, dar ora târzie nu îmbia la plimbare. Străzile erau pustii, încît nimeni n-a observat niște inși care s-au cățărât pe furiș pe acoperișul primăriei, care adăpostește Muzeul Léon Allègre. În noaptea aceea, muzeul — care posedă una din cele mai bogate colecții de pictură modernă din Franța — a fost jefuit de 15 din cele mai bune pinze ale sale: tablouri de Bonnard, Matisse, Dufy, Marquet, Boudin, Claude Monet, Renoir, Berthe Morisot, Vuillard. Valoarea tablourilor furate este estimată la 5 milioane franci. După ce au pătruns în podul primăriei, hoții au spart tavanul și au pătruns în muzeu, pe care apoi l-au părăsit în modul cel mai obișnuit, adică pe ușă, decuplînd în prealabil sistemul de alarmă electronic.

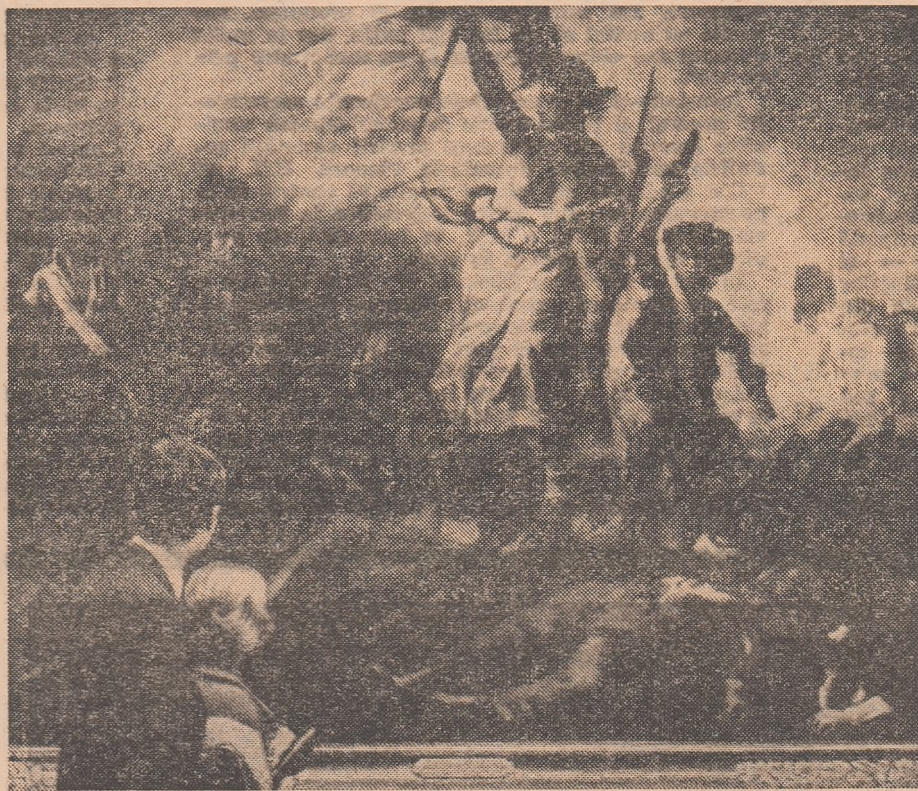
Dealtfel, în ultimii 10 ani hoții de obiecte de artă și-au intensificat în genere „activitatea“ într-un mod îngrijorător; mereu se anunță rapțiuni în muzee, colecții particulare, biserici, palate, galerii de tablouri. Nici polițiile naționale, nici Interpolul nu le pot pune capăt. În Italia, de pildă, furtul de opere de artă a luat o amploare uluitoare — anual sint scoase clandestin din țară circa 3 000—5 000 de obiecte de valoare. Numai în primele șase luni ale anului trecut, vameșii italieni au confiscat de la contrabandisti 10 000 de vase și statuete antice, 362 de manuscrise vechi, 25 de urne funerare etrusce.

Franța este deocamdată departe de nivelul atins de Italia, dar și acolo se înregistrează „progrese“. În 1970, din muzeele și colecțiile particulare franceze au fost sustrate 1261 de opere de artă, iar în 1971 — 2971 lucrări de artă. Cifra totală a pagubelor suferite este apreciată la 2 miliarde de franci. În total, în cursul anului trecut oaspeții nepoftiți „au vizitat“ 350 de colecționari particulari, 12 castele, 211 biserici și 36 de muzee.

Nimic nu-i poate opri, se pare, pe jefuitori. În ultimul timp ei au început să facă apel la metodele gangsterismului „clasic“: atacuri armate, luarea de ostatici, uciderea paznicilor, spargeri de ziduri. În septembrie 1972, la Montreal, trei bandiți mascați și înarmați cu carabine au atacat în plină zi muzeul de artă, i-au legat pe paznici și au furat 18 tablouri de pictori celebri, între care și un Rembrandt. În Guatemala, niște hoși pe care un arheolog englez i-a surprins la „lucru“ într-un templu maya, recent descoperit, au ucis călăuza și s-au făcut nevăzuți. Iar în septembrie anul trecut, niște bandiți au spart o parte din zidul Galeriei Tamenagues din Paris și au furat 11 tablouri de Vlaminck, Utrillo, Derain, Picasso și Sisley.

Nici chiar cele mai celebre capodopere nu sint imune. Se știe că la un moment dat au dispărut din Luvru „Gioconda“ de Leonardo da Vinci și „Gilles“ de Watteau, tablouri care, e drept, pină la urmă au fost înapoiate.

„Hoții solitari nu se gîndesc niciodată la consecințe — opinează comisarul Ottavioli de la poliția din Paris. Ei nu văd în fața ochilor decît valoarea unei opere, notată în catalog. Dar sint puțini cei care acceptă să a-

O piesă valoroasă din colecțiile Luvrului: „Libertatea conducînd poporul“ de Delacroix

Din păcate, nu același lucru se poate spune însă și despre „Madona cu pruncul“ de Masaccio sau despre „Portretul unui nobil“ de Memling, sustrate din Veneția.

„Amatori“ și „profesioniști“

Cine sint hoții? Din păcate, nu se cunosc prea multe lucruri despre ei. În linii mari ei pot fi totuși împărțiți în două categorii: „amatori“ și „profesioniști“. „Amatorii“ sint de obicei solitari, hoși mărunți. Orbiți de celebritatea vreunui pictor, ei își imaginează că ar putea vinde „marfa“ fără dificultăți, dar cum nu sint „organizați“, se ciocnesc de greutăți în desfacerea obiectelor și, în cele din urmă, le abandonează.

Hoții „neorganizați“ nu pot vinde un tablou cunoscut, căci nu găsesc niciodată cumpărători. Evident, „amatorii“ mizează în primul rînd pe faptul că-și vor expedia „marfa“ peste hotare, unde o vor putea vinde. Dar și acolo, fără „organizare“, nu-și pot atinge scopul. Așa se face că hoțul care a furat în 1971, la Tours, tabloul lui Rembrandt: „Fuga în Egipt“ a fost arestat în decembrie 1972 de poliția din Berlinul Occidental în timp ce încerca să vîndă pinza cu... 10 000 de mărci. Cele 77 de pinze ale impresionistilor sustrate în august 1971 dintr-o colecție particulară din Paris au fost descoperite în noiembrie același an la intrarea în stația de metro „Arsenal“. Poliția fusese prevenită telefonic. Sint cazuri tipice de furturi „neorganizate“. Tablourile sustrate nu fuseseră asigurate și, deci, înapoierea lor nu putea fi rezultatul unei înțelegeri între hoși și societățile de asigurare, iar celebritatea pinzelor împiedicase vînzarea lor.

chiziționeze un tablou furat. Ca să-i vîndă, hoții trebuie să ia contact direct cu cei interesați.

Așadar, e nevoie de „organizare“, întrucît altminteri nu e posibil un astfel de contact. De aici, o altă categorie de infractori — „profesioniștii“. Dacă vreun hoș mărunț poate spera să vîndă într-un fel oarecare un desen puțin cunoscut de Matisse, bunăoară, cu totul altfel stau lucrurile cînd e vorba de capodopera lui Caravaggio furată din catedrala San Lorenzo din Palermo sau de tablouri de Rembrandt, Corot și Courbet sustrate dintr-un muzeu din Montreal. În aceste cazuri infractorii au acționat evident „la cerere“; și e foarte posibil să existe o organizație puternică, care să aibă legături cu experți, negustori și anticari dubioși lucrînd, la rîndul lor, cu colecționari clandestini. O asemenea organizație, cu ascunzători secrete, intermediari și contrabandisti de profesie, funcționează, probabil, de mult timp. Altminteri, acest tip de infracțiuni, care în ultimul timp a luat o amploare deosebită, n-ar putea fi explicat.

Comerțul clandestin cu opere de artă îngrijorează tot mai mult Interpolul, care încă de acum cîțiva ani și-a extins și întărit relațiile cu polițiile naționale din țările membre în vederea căutării tablourilor, statuiilor, vechilor manuscrise și a altor valori culturale sustrate, precum și a organizării unui control vama mai serios. Pe de altă parte, la rîndul lui Consiliul internațional al negustorilor de opere de artă (SINOA), care reunește 17 organizații ale anticarilor din 14 țări, controlează de cîțva timp minuțios primirea de noi membri și activitatea unor confracți dubioși. Aceste măsuri nu sint însă îndestulătoare. Nici brigada centrală anti-gang înființată în 1971 în Franța, nici Interpolul nu pot răspunde la în-

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

trebarea: „Cine se află în spatele hoșilor?“

Ce se întimplă cu obiectele furate?

Din moment ce există hoși, intermediari și contrabandisti organizați, înseamnă că există și „clienți“. Cine sint ei? Anticari sau colecționari clandestini? Unde au dispărut, de pildă, capodoperele lui Masaccio, Memling și Caravaggio furate din Florența și Palermo? În palatul vreunui colecționar maniac din Florida sau al vreunui emir de pe țărmul Golfului Persic? În mîinile unui „rege“ al oțelului, petrolului sau uleiului? Căci fiecare din aceste lucrări costă cel puțin cîteva zeci de milioane de franci francezi.

André Bossart, conducătorul unei secții a Interpol-ului, arată:

— De multe ori sint întrebate ce sens are furtul unor tablouri celebre. Căci nu pot fi expuse pentru marele public și nici vîndute. Răspunsul e simplu: arta a devenit de mult un business rentabil. Există multe companii, societăți pe acțiuni, care investesc capitaluri în opere de artă. Incît trebuie considerată, oare, neverosimilă posibilitatea ca în unele țări să existe organizații puternice cu capitaluri solide, care mizează pe furtul de capodopere, așteptînd răbdătoare să expire termenul de prescripție?“

În momentul de față, achiziționarea de tablouri celebre prin mijloace legale e tot mai dificilă. Dar întreprinzătorii afaceriști cu opere de artă pot beneficia de prescripția după 50 de ani, edictată de Curtea internațională din Haga. Într-adevăr, conform acestei jurisprudențe, după 50 de ani de la sustragerea lor lucrările de artă nu mai aparțin, din punct de vedere juridic, fostului proprietar.

De fapt, hoții nu-și vînd chiar totdeauna prada. Există un mijloc mai puțin primejdios decît contrabanda: șantajarea societăților de asigurare. În care caz tratativele și tranzacțiile se fac în mare secret. Poliția, cel puțin oficial, nu se amestecă în astfel de treburi.

„Dacă o operă de artă este asigurată cu o anumită sumă — arată comisarul francez Ottavioli — și se stabilește că a fost furată, compania de asigurări e obligată să plătească despăgubiri, conform contractului de asigurare. Dar nici o societate nu face acest lucru dacă păgubașul nu anunță poliția și nu încep cercetările. Iar dacă, din cine știe ce motive, păgubașul își retrage reclamația, poliția nu se mai ocupă de cazul respectiv.“

Ce pot întreprinde păgubașii împotriva hoșilor? Pot anunța poliția, comunicînd toate caracteristicile obiectelor furate și prezentînd fotografiile, după care trebuie să... aștepte. Citeodată răufăcătorii sint descoperiți, dar numai cînd sint „amatori“. Proprietarii de tablouri își pot, desigur, apăra colecțiile cu semnale de alarmă electronice (care însă de multe ori sint ineficace) sau își pot depune obiectele de valoare în seifuri speciale.

Dar e un lucru costisitor, iar muzeele și bisericele, din cauza fondurilor modeste de care dispun, nu pot avea o pază eficientă asigurată fie de oameni, fie de sisteme electronice. De multe ori ele nu au nici măcar fotografiile ale lucrărilor furate.

Evident, furturile de opere de artă ar putea fi împușinate dacă la vînzarea lor s-ar cere, cel puțin de către muzee, certificate speciale — cum recomandă UNESCO — care să ateste, să spunem, „arborele genealogic“ al tabloului, statuii, etc.

(După „Za rubejom“)

CINEMA

O odisee cosmică absolut pămînteană

Cînd și-a anunțat intenția de a ecraniza romanul de anticipație „Solaris” al lui Stanislaw Lem, Andrei Tarkovski a făcut mențiunea expresă că va evita orice „exotism cosmic”.

Ne întrebam atunci cu puțină teamă ce va face acest fiu al pămîntului în spațiile astrale reci, imaginate de fantazia scriitorului polonez. El, care în restrînsa dar fundamentală-i operă de pînă acum, cîntă și iubește cu fiecare imagine țărîna — batjocorită de oameni și sfințită de oameni, mîngîiată de soare, spălată de ploaie, uscată de secetă; el, pentru care miracolul naturii terestre rămîne un inepuizabil motiv de uimire.

Părăsind spațiul real pentru unul fantastic, Tarkovski n-a comis toluși

pe care i-o dă Tarkovski). Iar, pe măsura de pe terasă, într-o farfurie, un măr mincat pe jumătate (mărul este un alt semn al armoniei pămîntului, îndrăgît de Tarkovski). Și o ploaie repede, grea, ce răscolește miresmele terestre și-i alungă pe puținii locatari în casa în care totul denotă o existență patriarhală. Ba mai mult, eroilor li se compune și în Cosmos o ambianță familiară — începînd cu îmbrăcămîntea și terminînd cu biblioteca stației, veritabil vestigiu istoric de viață spirituală, un fel de cabinet al lui Faust, cu mobilă de mahon, cu cărți în tarteje scumpe, cu fotolii moi, cu sfeșnice masive, cu reproduceri după picturi celebre.

„Exotismul” rezidă doar în condițiile fantastice grație cărora poate demara acțiunea filmului. Aceste condiții determină la eroi o anumită reacție moral-psihologică, și ea îl interesează de fapt pe Tarkovski.

Solaris este numele unei planete ocupate aproape în întregime de un ocean inzestrat cu rațiune, un fel de creier unic și gigantic, formă de viață rațională necunoscută de oameni. Aceasta o studiază de ani de zile, încercînd să intre în contact cu misterioasa planetă. Și intrucît toate tentativele eșuează, recurg la un procedeu nepermis: supun planeta unei irradiații puternice. Solaris le răspunde materializînd și trimițînd celor patru cercetători de pe stație imaginile, ascunse undeva în adîncul sufletului și de care ei n-ar fi vrut să-și mai amintească niciodată, ale unor ființe dragi, răposate, de care erau legate suferințele lor cele mai puternice, muștrările de conștiință, sentimentul culpabilității. Cu alte cuvinte, îi silește să se confrunte cu propria lor conștiință.

Reacția celor patru este diferită: impas tragic la Gibarian, care nu rezistă și se sinucide; raționalism rece, golit de umanitate la Sartorius; nevolnicie la Snaut. Numai al patrulea, Kris Kelvin, înțelege misteriosul semnal și este gata să tragă din vechile lui greșeli și remușcări învățămînte tardive de bunătate și delicatețe sufletească.

Filmul este în bună măsură povestea acestui om care își regretă trecutul și ar vrea să-l retrăiască pentru a-l schimba, pentru a-și răscumpăra vina față de femeia iubită pe care indiferența lui a împins-o la sinucidere. Dar, vai, nu se mai poate schimba nimic. Trecutul este ireversibil, așa cum ireversibile sînt rănile sufletești pe care ni le pricinuim unii altora, cu sau fără voie.

Și totuși în ultimă instanță Kelvin nu cade la acest examen al conștiinței. Ființă el este singurul apt să răspundă prin exemplul său la întrebările grave pe care Tarkovski ni le propune spre reflecție: dacă vrem să comunicăm, să stabilim contacte, în ce măsură sîntem capabili de sinceritate? Și cît de curaj ne simțim pentru a nu ascunde nimic? Și cît curaj găsim în noi pentru a mărturisi ceea ce uneori e greu, ba poate chiar rușinos de mărturisit?

După cum el este singurul care înțelege că uriașul progres științific, care deschide omenirii perspective nebănuite, o obligă în ansamblul ei și pe fiecare individ în parte, să se ridice și pe o treaptă morală superioară. Ceea ce înseamnă că, indiferent de gradul de cunoștințe și de putere la care am ajuns, trebuie să rămînem în toate și pînă la capăt oameni.

Poate că de aceea în final Tarkovski aduce din nou imaginea casei părintești a lui Kelvin, acel colț de pămînt bucolic cu care începe filmul. Și îl vedem pe Kris, care hotărîse să rămînă definitiv pe stație, ingenuunchiat înaintea părintelui său, în poza fiului risipitor. Să fie un dar al planetei Solaris, un semn că mult așteptatul contact în fine s-a stabilit, prin iubirea și căința lui Kris, care a știut să rămînă om în împrejurările cele mai grele? Să fie un memento cu sensul: „Oameni, uitați-vă ce frumos este pămîntul vostru, iubiți-l și păziți-l”?

În această fantastică odisee spațială perfect realistă, Tarkovski s-a aventurat cu un echipaj de înaltă calificare: actorii Donatas Banionis, Yuri Jarvet, Anatoli Solonițin, Natalia Bondarciuk, Nikolai Grinko, Vladislav Dvorjețki, operatorul Vadim Iusov, scenograful M. Romadin,

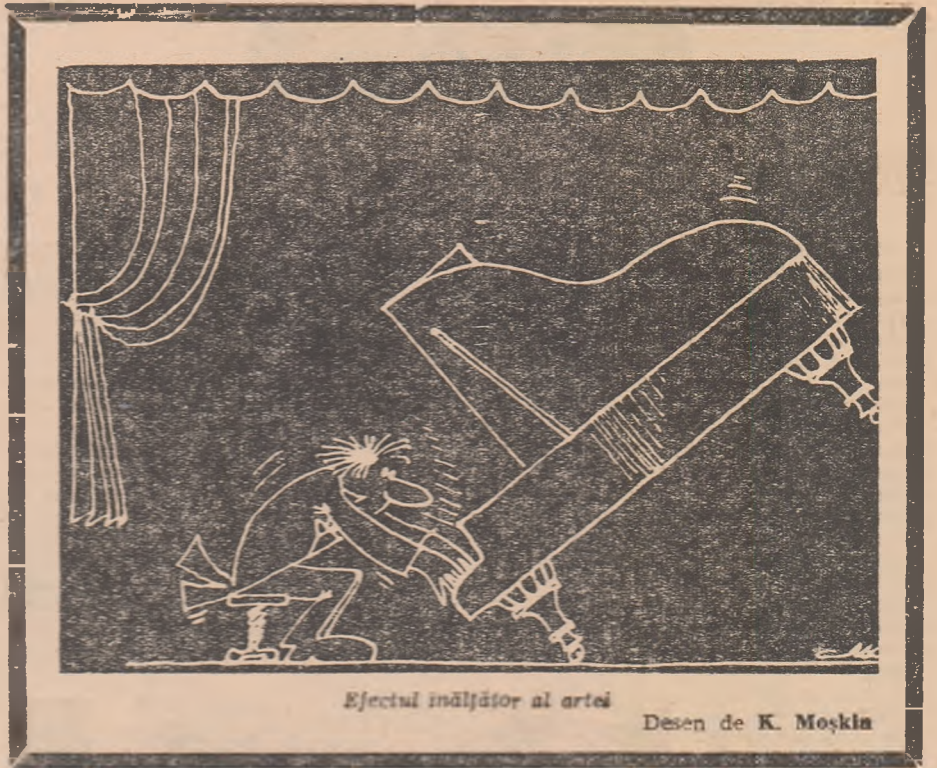
Julia Scutaru

Harey (Natalia Bondarciuk) și Kris (D. Banionis) — o iubire imposibilă

un act de infidelitate față de sine însuși. De altfel la început filmul nu are nimic fantastic și într-adevăr evită, pe întreg parcursul, „exotismul cosmic” — de decor, de terminologie, de tehnologie etc. Artistul s-a ținut de cuvînt. Nu ni se arată nici cosmodromuri fără adresă, cu arhitectura lor geometrică, rece, de nichel și sticlă, nici rachete la start, nici butoane magice care pot declanșa orice, nici oameni în scafandre — aceste armuri ale cruciaților moderni. În primele secvențe, care se întind pe un bun număr de metri de peliculă, ne întîmpină nu Cosmosul, ci Pămîntul. Un colț de pămînt idilic cum probabil puține s-au mai păstrat, un decor voit tradițional, ca în vechile cărți poștale ilustrate — o casă izolată, un piriaș domol, un parc imens. Și nelipsitul cal (calul poartă dintr-un film în altul învestitura de simbol al vieții neumilite

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta

Efectul înălțător al artei
Desen de K. Moșkin

DEBUT

O stea cu nume

În șansoneta franceză s-a făcut auzită o voce nouă, dar ușor de recunoscut: Marina Vlady.

— De fapt cînt demult. Aveam numai doi ani cînd am urcat pentru prima dată pe scenă și am cîntat în familie, cu părinții și surorile mele. Tatăl meu a fost cîntăreț de operă, mama — balerină, de aceea cînt și dansez din copilărie. Apoi în viața mea a intervenit cinematograful, care m-a acaparat total. Însă acum simt că nu-mi mai este de ajuns. Nu am intenția să-l abandonez, nu; dar vreau să fac și altceva. Abia au terminat un film, curînd încep altul.

— Iar în pauză ați înregistrat un disc cu zece cîntece.

— Sînt foarte îngrijorată, nu știu cum mă va primi publicul în această nouă ipostază. Oamenii au despre mine o anumită imagine — pe ecran sînt distantă, interpretez de obicei roluri de femei reci, calculate. Cu ajutorul cîntecului voi putea dovedi, în fine, că sînt un om care plînge, rîde iubește și suferă. Cîntecul este un spectacol în care pot interpreta o infinitate de roluri. Altele cite cîtece există. De exemplu, în „Ești al meu” „joc” rolul unei îndrăgostite, în „Jack Spintecătorul” sînt o fată condamnată la moarte. În balada „De ce să trezirm copiii?” o femeie al cărei bărbat este închis etc.

În momentul de față pregătesc un nou disc. Va fi o selecție de poezii de Aragon pe muzică de Georges Auric și Philippe Gérard.

I. Anohin

PREMIERE

Răzbunarea Fedrei

Mitica regină antică Fedra, care s-a îndrăgostit fără speranță de fiul ei vitreg și, neputîndu-și învinge patima, s-a răzbunat pe el recurgînd la o minciună, a cunoscut o prodigioasă carieră scenică.

Dar dacă pînă acum și-a exprimat dragostea și mîndria rănită numai prin intermediul cuvintelor, de acum înainte le va da glas și cu ajutorul dansului. Pe muzica lui Alexandr Lokșin, tinerii maeștri coregrafi, soții Natalia Riienko și Viktor Smirnov, au montat un spectacol de balet al cărui protagoniști sînt Nina Timofeeva și Mihail Lavrovski.

Noua Fedră se trage nu numai din Racine, ci și din Euripide. Se știe că atunci cînd dramaturgul grec a supus judecării compatrioților săi prima versiune a tragediei despre Fedra, „Hipolit încoronat”, spectacolul a fost fluierat: publicul epocii nu admitea că o femeie poate să decadă pînă într-atît încît să declare ea cea dintîi dragoste unui bărbat... Dar acest spirit de inițiativă o apropie pe Fedra de concepția mo-

iernă despre femeie și pe această tră-sătură au insistat autorii baletului.

Ei au conceput, și Nina Timofeeva realizează, o Fedră visătoare, care găsește doar în lumea închipuirilor dragostea reciprocă. Iar cînd se ciocnește de realitate, reacția ei este cu atît mai desnădăjduită, mai brutală.

Nina Timofeeva în rolul Fedrei

În ce-l privește pe Hipolit, pentru el căderea Fedrei nu înseamnă alt dragostea ei pătimașă pe care nu vrea să o împărtășească. Pentru el cea mai mare umilință a reginei este de a se fi coborît pînă la minciună, cerînd pedepsirea lui pentru o crimă de care nu se făcuse vinovat.

Tema eternă a dragostei își găsește astfel o nouă expresie în baletul „Fedra”.

REFLECTOR

Roberto Rossellini lucrează la două filme pentru televiziune. Protagonisti, Descartes și Dante.

Cinematografia italiană este bîntuită de un val Mussolini. Carlo Lizzani turnează „Ultimele patru zile ale lui Mussolini”, cu Rod Steiger în rolul titular. Tinărul regizor I. Cottî ecranizează o biografie a lui Mussolini, scrisă de istoricul englez Collier, alegîndu-și-i pe Elizabeth Taylor și Richard Burton pentru rolurile Clarei Petacci și al „ducelui”. În fine, în filmul „Cazul Matteotti” al lui Florestano Vancini, Mussolini apare, cu chipul lui Mario Adorf, într-un episod.

Monica Vitti este interpreta titulară a filmului „Te-reza hoața”, inspirat din romanul Daciei Maraini „Jurnalul unei hoațe”.

Actrița poloneză Lucyna Winnicka deține rolul principal în filmul regizorului ungar Istvan Szabo, „Strada Tuczolto nr. 254”.

BIONICĂ

Roata sau piciorul?

Deși roboții sînt personaje nelipsite din paginile romanelor de ficțiune, roata se menține totuși încă tare pe poziție. Trebuie să deducem deci că ar avea unele avantaje față de picior? Da, are, dar nu unele avantaje, ci numai unul: anume viteza. Și asta numai pe un teren solid. Mlaștinile, șanțurile, un copac răsturnat etc. sînt pentru roată tot atîtea piedici de netrecut. Deși există, după cum bine se știe, și un gen de transport pe roți care își croiește singure drum: șenilele. Acestea au totuși marele neajuns că sînt grele și consumă multă energie. Privite prin prisma tehnicii, picioarele sînt, în schimb, incomparabil mai durabile decît roata, au un randament foarte mare și, lucru esențial, sînt sigure în exploatare. Cum se explică atunci că atîta vreme n-au fost inventate mașini pășitoare?

Omul a fost dintotdeauna atras de marile invenții ale naturii: zborul, inotul etc. Adică de însușiri care lui însuși îi lipseau. Rezultatele acestei atracții n-au întîrziat să se arate. Ele s-au concretizat în avioane, rachete, nave atomice. Dar abia astăzi, deci cu o mare întîrziere, el a ajuns în sfîrșit să afle și secretele proprii sale deplasări. Pînă la succesele pe care le înregistrează pe acest tărîm în momentul de față, cutezătorii constructori de aparate pășitoare din trecut au înregistrat nenumărate eșecuri. Căci aceste mașini imitau numai exteriorul mersului omului sau animalelor. Pentru a realiza un model izbutit de „mecanism” viu trebuie neapărat cunoscute structura și funcționarea lui pînă în cele mai mici amănunte. Este un adevăr pe care l-a avut în vedere și laboratorul de bionică al Institutului de zoologie al Academiei de Științe din U.R.S.S.

Studiind funcțiile mușchilor, cercetătorii moscoviți s-au lovit de o împrejurare ciudată: în timpul mersului, anumiți mușchi rămăneau inactivi. Din 160, de pildă, numai 32 transmiteau dispozițiilor de înregistrare impulsurile biocurenților. Ce rost au atunci aceste „piese” de prisos? s-au întrebat cercetătorii. Și au făcut tot felul de supoziții între care și aceea că natura le-a creat pentru cazuri extreme: cutremure, inundații, modificări bruște ale climei. În aceste cazuri, spre a supraviețui cîinii trebuie să înnoate, să se cațere pe copaci și pe stînci. De însușiri asemănătoare ar avea nevoie, și-au spus cercetătorii, și mașinile pășitoare.

După ce au lămurit această problemă, cercetătorii amintiți au mai revăzut și unele principii descrise încă în antichitate de Hipocrate și Galen, care socoteau, de pildă, că în timpul fugii picioarele animalelor execută mișcări ritmice, ca ale limbii pendulului. Experiențele făcute au infirmat însă această opinie. Pe pelicula care a înregistrat fuga unor animale s-a văzut că fiecare articulație a membrilor cîinelui, caprei, iepurelui, de pildă, face în acest timp două-trei mișcări neritmice: de accelerare sau de frinare. De ce sînt necesare acestea? Ca să împiedice vibrația organismului, care ar dăuna întregului sistem.

Deocamdată nu se poate încă afirma că au fost dezlegate toate secretele deplasării. Constructorii trebuie să mai afle și ce material ar fi mai potrivit pentru „picioarele” mașinilor pășitoare. Natura a găsit osul. Dar nu se știe cărei forțe îi datorează acesta fantastica-i rezistență. Se știe, de pildă, că țapul sălbatic sare de la 10-12 metri pe stînci fără ca picioarele lui să sufere cît de puțin din cauza zdruncinării la aterizare. Oasele sînt parcă asamblate din mai multe fragmente cu

densitate și plasticitate diferite. Omul n-a izbutit încă să realizeze un material asemănător. Cînd va izbuti, însă, robotul pășitor va putea executa sărituri cel puțin la fel de izbutite ca acelea ale țapului sălbatic.

În același timp, natura a inventat și o excelentă „unsoare” împotriva uzurii. În laborator s-a putut constata că cantitatea acestei unsoare naturale, compoziția ei chimică, viscozitatea se modifică în funcție de viteza cu care se deplasează animalul. Este, s-ar putea spune, o unsoare cameleon. Specialiștii afirmă că dacă ar putea-o sintetiza și ar folosi-o, de exemplu, la automobile, n-ar mai fi nevoie de piese de schimb.

Pe baza constatărilor de mai sus, cercetătorii de la institutul moscovit au

Robot pășitor construit la Institutul pentru probleme de comandă a mecanismelor din Moscova
Foto: A.P.N.

elaborat cîteva recomandări utile pentru cei care se ocupă cu construirea de dispozitive pășitoare. Acestea ar urma să aibă patru puncte de sprijin, ceea ce din punctul de vedere al mecanicii le-ar asigura o mare stabilitate în deplasare. Fiecare membru ar avea la rîndu-i două-trei articulații, trei vieteze, cinci programe.

Cînd automatele pășitoare vor deveni realitate, ele vor fi un auxiliar prețios pentru alte mijloace de transport care nu pot birui chiar orice teren.

GEOLOGIE

Cometele și eretele terestre

Masa cometelor, aceste condensatoare de materii interplanetare, a putut fi calculată grație perturbărilor constatate în mișcarea lor. Cometa Halley (1911-1987) are astfel, se pare, un milion de miliarde de tone, cometa din 1729 — de șase ori mai mult.

Pe de altă parte, dacă Terra primește drept oaspeți celești meteoriți, a căror cursă interplanetară este analogă cu mișcările planetelor, e fatal ca în timpul foarte lungii ei vieți geologice ea să se fi izbit și de comete, deși acestea sînt mult mai rare decît meteoriții.

Acum cincisprezece ani — amintește o cunoscută publicație științifică — Harold C. Urey, laureat al Premiului Nobel, ale cărui lucrări de dinamică și istorie planetară fac autoritate printre specialiștii, a sugerat o explicație posibilă a originii, încă misterioasă, a tec-

titelor, mici fragmente sticloase presărate pe solul unor zone deșerte unde evoluția este lentă.

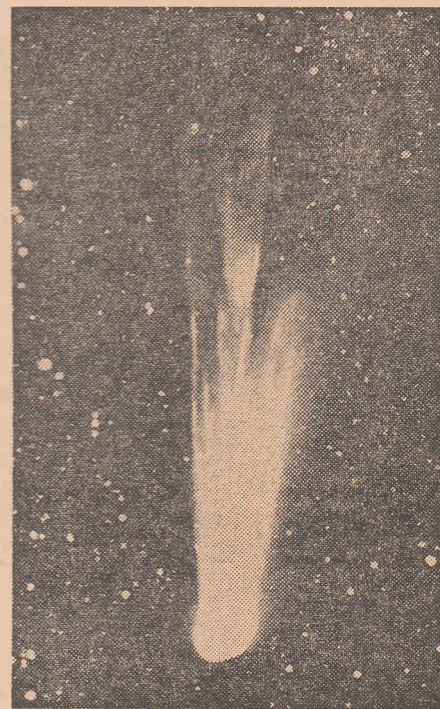
În momentul de față se înfruntă însă alte două explicații, una care crede într-o origine terestră, alta într-una selectivă. În amîndouă cazurile se presupune că meteoriții care au lovit fie Pămîntul, fie Luna au străpuns scoarța și au proiectat la distanțe imense stropi de materie topită. Și cum tectitele măriturisc două faze de topire și de răcire, mai întîi au fost presupuse a fi „stropi de Lună” care s-au topit din nou străbătînd atmosfera terestră. Dar în momentul de față se optează totuși mai mult pentru un impact terestru de meteoriți cu improșcături care s-au răcit în straturile înalte ale atmosferei, după care s-au topit iar frecîndu-se de straturile joase.

Ipoteza Urey: impact de cometă n-a reținut, la vremea ei, atenția specialiștilor. Dar savantul ține la ideea sa și, recent, a prezentat un supliment de explicații peste care nu se va putea trece, după cum se pare, prea ușor. După părerea sa, impacturi de comete au provocat discontinuitățile dintre erele terestre. Se știe de altfel — și revista noastră s-a ocupat nu de mult de acest aspect — că dispariția dinozaurilor începe să fie tot mai mult pusă pe seama unei schimbări brutale a condițiilor de mediu în care trăiau aceste făpturi.

Dar ce anume fel de schimbări? Harold Urey a calculat că izbitura unei comete de mărimea aceleia a lui Halley survenind cu o viteză medie de 45 kilometri pe secundă poate degaja o energie capabilă:

- 1) fie de a ridica temperatura atmosferei cu 190 grade
- 2) fie de a face să crească temperatura apei oceanelor cu 5 grade Celsius pînă la o sută de metri adîncime
- 3) fie de a volatiliza în stare de vapori toată apa conținută într-un cub de 74 km
- 4) sau, în fine, de a provoca o zguduire seismică egală cu cinci mii de cutremure de magnitudinea 9.

Cum un impact repartizează simultan

Un fenomen cosmic cu neașteptate implicații terestre

o parte din toate aceste efecte, e ușor de înțeles că modificările climatice care-l urmează sînt severe, fie chiar și numai datorită proiectării în atmosferă a pulberilor, vaporilor de apă și ema-

șta știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința

națiilor unui vulcanism exacerbat în toată atmosfera terestră.

Dr. Urey a stabilit chiar un ciudat tablou care asociază virsele cunoscute ale tectitelor cu discontinuitățile erelor terestre, care pot fi și ele acum datate (în milioane de ani).

PROTECȚIA NATURII

Mai devastator decît cicloanele!...

Vorbim deseori despre fatalitatea cutremurelor de pămînt, despre cicloane, inundații sau cităm — eu o anume neliniște — cifrele caracterizînd anvergura și forța fenomenelor naturale... Dar activitatea omului, factorul antropogen cum îi spun specialiștii, a înriurit fără îndoială înfinit mai mult asupra scoarței terestre decît toate catastrofele naturale din ultimele milenii luate la un loc. Erupția Muntelui Pelé a devastat, de pildă, Martinea, dar nici un vulcan n-ar putea provoca formarea unui deșert cu o asemenea întindere ca Sahara, „creat” — după cum socotește o recentă teorie — de om, care a provocat eroziunea solului pe suprafețe imense. La fel, un cataclism natural nu poate distruge o întregă specie animală. Numai evoluția și... omul pot s-o facă. Între 1600 și 1970 au dispărut de pe fața pămîntului 36 de specii de mamifere și 94 — de păsări; alte circa o mie de specii sînt acum pe cale de a se stinge.

De multe ori, cînd abordează problema protecției naturii, articolele din ziare sau reviste subliniază mai cu seamă valoarea estetică a acesteia, însemnătatea ei pentru sănătate, pe scurt mai ales aspectul ei umanitar. Dar abordată numai în felul acesta, problema e departe de a fi epuizată. Un alt aspect nu mai puțin important este acela că lumea animală și vegetală constituie o inepuizabilă sursă de însușiri ereditare utile, care s-au acumulat în curs de milioane de ani, dar au fost insuficient studiate și puțin utilizate pentru selecție. Specialiștii regretă, de exemplu, mult dispariția bourilor, căci o dată cu ei au dispărut, poate, și niște gene care ar fi permis crearea unei rase extrem de sobre și de productive de vite cornute. Sau, cine știe ce se afla la originea gustului suculent, după afirmațiile contemporanilor, pe care-l avea carnea vacii Steller! Acest mamifer marin n-ar fi putut, oare, deveni strămoșul unor turme marine domestice?

De altfel, omul n-a progresat în genere prea mult în utilizarea directă a animalelor și plantelor sălbatice — de ale căror virtuți nu încetează totuși să se minuneze. În rezervația Askania Nova din U.R.S.S. s-a izbutit, de exemplu, domesticirea antilopei canna, care se lasă acum mulsă, iar foarte recent savanții de acolo au descoperit și că laptele ei are mari virtuți curative.

Și altele. Omul, ca specie biologică, s-a format în sinul naturii, de care e legat prin mii de fire nevăzute. El se poate rupe de natură ani de zile, uneori chiar zeci de ani sau o viață întregă. Dar dacă întreaga omenire s-ar lipsi pentru totdeauna de natura sălbatică, aceasta nu s-ar degrada, oare.

METEOROLOGIE

Întâlnire cu „inelele șarpelui”

Toamna trecută, un satelit meteorologic a detectat la un moment dat într-o zonă de deasupra Mării Bering un ciclon care venea de la sud-vest și se deplasa cu viteză spre nord. Un grup de specialiști sovietici i-a ieșit înainte

și a început înghețul. Acolo au măsurat radiația termică a zăpezii umede. A fost un mare succes, chiar neașteptat.

Se știe că în clipa de față meteorologii formulează pronosticuri exacte sau mai puțin exacte pe o durată de

În interiorul avionului

Foto: V. Lebedev

la bordul unui avion „Il-18”; trebuiau să parcurgă, de la Capul Schmidt unde își aveau baza și pînă în zona respectivă o distanță de circa 1500 de kilometri. În același timp și-a luat zborul, urmărind aceeași țintă, și un avion american „Convair-990”, despărțit de aparatul sovietic prin 2000 de km.

Cele două avioane erau însoțite de aparate. Era o adevărată colecție de măsurătoare ale parametrilor meteorologici: spectrometre, radiometre, actinometre pentru măsurarea cantității de căldură venite din spațiul cosmic și a celei iradiate de pământ, o instalație pentru ridicări topografice prin fotografii aeriene, un aparat care poate măsura de la distanță căldura oricărui corp incins — chiar și a gheții etc. Într-un cuvânt, avioanele erau adevărate observatoare geofizice moderne destinate unui vast cîmp de cercetări. Cele două echipe de cercetători — sovietici și americani — urmau săculeagă cit mai multe date despre evoluția ciclonului, pentru ca apoi să le compare și să tragă concluziile necesare în vederea prevenirii devastatorului fenomen.

Se știe că, de cele mai multe ori, cicloanele apar fără veste și înaintează cu viteze uriașe — de pînă la 300 kilometri pe oră. (Termenul de ciclon a fost inventat la sfîrșitul secolului trecut de un anume Piddington din Calcuta. Pasionat colecționar, el s-a gîndit că n-ar strica să aibă și o colecție de taifunuri. Apoi, urmărind într-o zi un duel între o mangustă și o cobră, vajnicul colecționar și-a spus că duelul urmărit putea sugera foarte bine evoluția unui taifun. Cu acest prilej i-a venit în minte și cuvîntul ciclon, care în greaca veche desemna inelele șarpelui.)

Să ne întorcem însă la expediția din Marea Bering. Cele două echipaje au ajuns cu bine foarte aproape de zona ciclonului. Curînd urmau să înceapă măsurătorile. Dacă n-ar fi fost uruitul motoarelor, în cabine ar fi domnit o liniște mormintală. Cercetătorii urmăreau cu suflarea tăiată funcționarea aparatelor, notînd înfrigurată indicațiile. Avioanele se aflau la o înălțime de 9000 de metri.

Cînd au intrat în ciclon cerul s-a întunecat, iar avioanele au început să tremure de parcă ar fi fost cuprinse de un spasm; din cînd în cînd se rostogoleau în jos, atrase de o forță invizibilă, pînă cînd puternicele motoare se impuneau din nou elementelor aducînd avioanele de unde porniseră. Tăind pînza de nori, cercetătorii au văzut din nou oglinda apei. Au coborît pînă la 150 de metri, unde aveau de făcut alte măsurători. De la înălțimea aceea se vedeau bine valurile: pe cît de mari, pe atît de lenese; aveau creste albe pe care vîntul le smulgea cu furie și le desființa într-o clipită.

În clipele următoare au urcat spre stratul de zăpadă — neobișnuit de dens — unde temperatura a scăzut brusc și

trei zile; experiența amintită a dovedit că sateliții pot oferi pronosticuri exacte pe durate mult mai lungi. Pentru viitor se preconizează, de aceea, o mai intensă „colaborare” cu sateliții, de felul celei descrise mai sus sau îmbrăcînd alte forme.

ARHEOLOGIE

Un incendiu distrugător, dar și salvator

„Vislași în drum spre Pleuron...”, „Fierari cărora li s-a distribuit bronz...”, „Zidarii care vor construi...”. Sînt cîteva exemple de titluri înscrise pe tăblițele de argilă care ne-au rămas din perioada miceniană, premergătoare perioadei clasice, numită astfel după Micene, orașul lui Agamemnon, unde primele săpături s-au făcut la finele secolului trecut.

Tăblițele descoperite pînă acum dau arheologilor impresia că au pus totuși mina pe niște documente de uz temporar, nu pe o adevărată arhivă. De ce? Pentru că pe nici una din ele nu este menționat anul calendaristic. Unicele indicații de timp sînt „anul acesta”, sau „anul trecut”, de unde s-a dedus că tăblițele urmau să fie distruse. Probabil că la sfîrșitul anului datele importante erau trecute în „cartea mare” (principalul registru contabil). Dar ironia sorții a făcut ca arhiva permanentă, scrisă probabil cu pana și cerneală pe un material perisabil, să ardă în incendiile catastrofale provocate de cîmpitorii cetățitorilor, o dată cu tăblițele de lut, care s-au păstrat însă tocmai datorită acestei împrejurări.

Deși însemnările sînt incomplete, intrucît seriile de tăblițe din acel ultim an de existență a regatelor au multe goluri, deși nu pot fi traduse integral, pentru că sînt rezumate ale unor date economice întocmite laconic, în așa fel încît cei care le făceau sau vreun coleg să-și dea seama despre ce era vorba, descifrarea lor, încheiată abia în ultimii ani, a permis să se stabilească unele fapte. Cele mai mari colecții provin de la Knossos, capitala regatului cretan și de la Pylos, capitala unui alt regat situat în sudul Peloponezului. Un număr mai redus au fost descoperite la Micene, Tiryns (probabil portul celei din urmă) și în celebra Tebă a lui Oedip. Corelînd numele de luni descifrate și evenimentele menționate, arheologii înclină să creadă

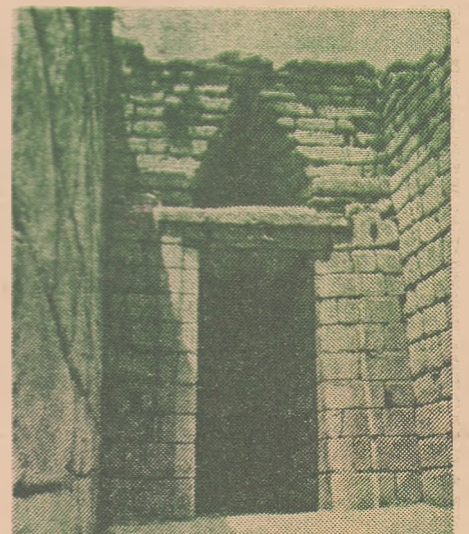
că anul micenian începea la solstițiul de iarnă, că orașul Knossos a fost distrus în luna iunie, iar Pylos la sfîrșitul lui martie sau începutul lui aprilie.

Baza economică a regatelor era desigur agricultura. Moneda nu era cunoscută, comerțul se făcea prin troc. Principalele cereale cultivate erau grîul și orzul. Fiecare sclav al palatului primea o rație zilnică de 0,64 l de grîu și 1,2 l de orz. La cereale se adăugau măsline sau smochine. Grăunțele erau măcinate de femei în rîșnițe manuale de piatră. Coriandrul, molura și menta dădeau gust hranei cam fade. Grecii preistorici beau vin, dar nu se știe cît. În Creta gospodăria palatului poseda circa 100 000 de oi, însă existau și turme particulare. Oile erau crescute în-deosebi pentru lînă, din care se făceau stofe. Evident, productivitatea pe cap de animal era mai mică decît la speciile actuale, dar producția totală era considerabilă, dovadă exportul de stofe. Boii de muncă sînt menționați în perechi și cu nume grecești, de unde rezultă că în Creta greaca era și limba țărănilor, nu numai a curtenilor. Porcii sînt citați doar rareori și în număr mic. Pielea boilor, caprelor și porcilor, ca și a vînatului, era folosită în parte pentru încălțăminte, în parte pentru curele.

Pe vremea aceea, în Grecia calul domestic era mic și prea puțin puternic pentru a fi călărit. Perechi de cai erau însă înhămați la care ușoare cu 2 roți. Probabil că grecii nu posedau o formație militară de care de luptă, cum aveau hitiții din Asia Mică, căci ele nu s-ar fi putut desfășura în cîmpiile lor înguste, străbătute de riuri și deseori acoperite cu măsline și viță de vie. Chiar în „Iliada” carul era folosit numai pentru a veni pe cîmpul de luptă și a-l părăsi. Pentru lupta propriuzisă, grecii coborau din car. Judecînd și după rețeaua de drumuri existentă în Grecia miceniană, principala funcție a carului trebuie să fi fost transportul. Dealtfel, Oedip își ucide tatăl în primul „accident de circulație” menționat vreodată: fiecare din cei doi conducători refuza să-l lase pe celălalt să treacă.

Micenienii cunoșteau fierul, dar nu și prelucrarea lui. Foloseau deci în-deosebi bronzul, din care făceau unelte și arme, cupe, cazane și alte vase. Principala armă era o sabie grea de bronz. Armura de bronz era de asemenea cunoscută, dar prea puțin folosită. Minereurile necesare trebuiau importate: cuprul din Cipru, iar cositorul din Europa centrală sau apuseană.

Discrepanța dintre numărul de fierari din Pylos și cantitatea mică de metal care li s-a distribuit în anul la care se referă tăblițele sugerează o lipsă acută de materie primă, datorată, printre altele, și navigației maritime foarte nesigure, atestată de documente egiptene. „Oamenii mării” au dat atunci atacuri puternice în delta Nilului. Trebuie să fi fost vorba despre diverse triburi mediteraneene, care se uniseră și-și creaseră o flotă puternică. Or, din măsurile luate, rezultă clar că Pylos se aștepta la un atac de pe mare. Temerile regelui s-au adevărat. Lipsa obiectelor de preț din ruinele arse demonstrează că palatul a fost

Intrarea în așa-numitul „tezaur al lui Atreu” (secolul XIV î.e.n.) unde au fost găsite obiecte re-velatoare pentru civilizația miceniană

prădat mai întii. Dealtfel, toate așezările miceniene descoperite pînă acum poartă urme de distrugere și incendiere în aceeași perioadă. Aceste date par să infirme — după opinia unor specialiști — vechea teorie a prăbușirii civilizației miceniene în fața unui nou val de populații grecești venite pe uscat din nordul Balcanilor.

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

în cochilia „tehnosferei”, chiar dacă aerul ar fi pur, apa limpede, parcurile îngrijite?

Sînt tot aîtea motive pentru care protecția naturii sălbatice — animale, plante, peisaje — se integrează astăzi în ansamblul măsurilor destinate să conserve și să regenereze mediul ambiant. Ideea unei ocrotiri eficiente a mării avuții vii a planetei noastre presupune conjugarea eforturilor mai multor țări, cu atît mai mult cu cît omul are astăzi mijloace pentru a putea repara daunele pe care chiar el le-a pricinuit, din rapacitate sau nepăsare. De aceea anul trecut U.R.S.S. și S.U.A. au semnat un acord de cooperare pentru protecția mediului ambiant care a suscitat un mare interes în cercurile de specialitate. Acest acord înglobează 11 teme care însumează, la rîndul lor, 34 de proiecte autonome. După cum

Antilope canna în rezervația Askania Nova

a arătat V. Krinički, șeful părții sovietice, în grupul de lucru al experților din cele două țări, principalele eforturi sînt îndreptate către conservarea speciilor rare sau pe cale de dispariție care migrează între Asia și America, pentru care starea naturii în locurile lor de ședere provizorie este de o importanță vitală. Urșii albi sau berzele, bunăoară, se sinchiesc prea puțin de hotarele naționale; dacă aceste animale ar fi exterminate într-o țară, ar dispărea și din cealaltă. Încît specialiștii vor să coopereze spre a studia amănunțit condițiile în care li s-ar putea asigura o protecție eficientă.

O a doua direcție este protecția și studiul speciilor analoge din punct de vedere ecologic sau jucînd aproximativ același rol în biocenoză: bizonul american și cel siberian, antilopa cu coarne despicate și saiga etc.

În sfîrșit, un alt domeniu important al cooperării este elaborarea de măsuri pentru ocrotirea speciilor unice ca desmanul rus sau boul moscat.

În ce privește plantele rare și pe cale de dispariție, a fost luată în considerare posibilitatea conservării lor în „bănci genetice” — parcuri dendrologice, grădini botanice și, evident, în condiții naturale. S-a convenit ca semințele plantelor celor mai prețioase să fie conservate în dublu exemplar — dacă se poate spune așa, întrucît exemplarele vor fi, firește, mult mai numeroase — atît în U.R.S.S., cît și în S.U.A.

Poșta medicului

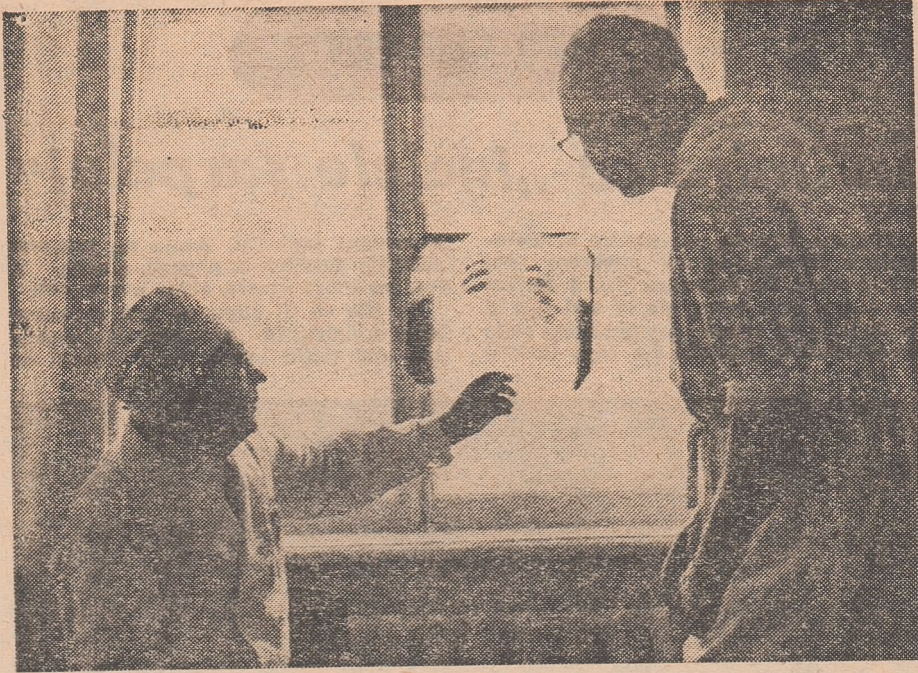
N. PANAIT — R. Sărat : Având un rol important în procesele de fabricare intrând în compoziția multor enzime, acidul fosforic este atât o substanță energetică cât și una plastică, care stimulează sistemul nervos, activitatea psihică și motorie. În același timp el favorizează absorbția intestinală a glucidelor, grăsimilor etc., stimulează secreția gastrică, funcția glicogenetică, are o acțiune protectoare hepatică, anti-hemoragică, în metabolismul calciului etc. Datorită multiplelor sale virtuți, el poate avea efecte pozitive în afecțiuni psihice, psihostenii, melancolie, oboseală, epuizare nervoasă, impotență sexuală. Iată și o prescripție adecvată: Rp. Acid fosforic 5 g, t-ra de nuca romică 5g, fosfat de sodiu 12 g sirop de coji de portocale 150 g, vin alb pină la 500 ml. D.S. Int. 1-2 linguri cu 1/2 cră înainte meselor principale (4-5 linguri/zi)

I. STRUNGARU — Arad : Într-adevăr este necesară puțină ordine în terminologia și clasificarea așa-numitelor substanțe psihotrope adică a substanțelor naturale sau sintetice care, acționând direct sau indirect asupra sistemului nervos central, influențează și modifică activitatea psihicului, comportamentul uman. În acest sens, termenul de **tranchilizant** se referă la substanțele capabile să liniștească bolnavii fără să le provoace somn. Reprezentantele „tipice” ale acestui grup sînt: Meprobumalul, Napotonul și Diazepamul. Cu termenul **neuroleptic** sînt numite substanțele care diminuează tensiunea psihică, calmează stările de excitație și agitație, reduc activitatea mentală și creează o stare particulară de indiferență însoțită de somnolență (medicamente tipice) Romtiazin, Clordelazin, Levomepromazin Trifluoperazin, Tioridazin, Haloperidol etc.) **Antidepresivele** (de tipul Antidepressinului) acționează îndeosebi asupra stărilor depresive atenținând sentimentul de „dureri morale”, stimulând interesul pentru viață și pofta de muncă provocând chiar uneori adevărate stări de euforie. Mai există — în fine — și alte substanțe psihotrope denumite **sedative** (de tipul Extraveralului) stimulante (de tipul Benzadrinului), anxiolitice în nevrozele în care predomină neliniștea și teama (de tipul Hidroxizinei), neuro și psihotonice (de tipul Meclofenoxatului, Crelizinului, Folcisteinei U și Lecitinei). Din păcate supraabundența de produse farmaceutice în acest domeniu continuă să provoace harababură în mintea profanilor, dispuși să le „consume” cînd trebuie și cînd nu trebuie.

LIA — Bacău : Credem că procedați pripit. Doamna de Stael spunea: „A înțelege totul înseamnă a lerta totul”. Și în fond dacă ținem seama de afirmația celebrului sexolog Van de Welde, cum că „Iubirea este o artă o știință și o... tehnică”, poate că și dv. aveți o parte de vină în esecurile acestui căsnic rătat. Oricum, mai reflectați!

ROVENA-Turda : În tratamentul obezității, o „modă” recentă a lansat postul absolut timp de una-trei săptămîni, în urma căruia s-au înregistrat pierderi în greutate spectaculoase de 7-20 kg ori chiar mai mult. Nimic mai greșit însă decît această practică, pentru că 40 la sută din pierderea greutății corporale se face și pe seama masei active (mușchii) — nu numai a grăsimilor! Încă din ziua a treia are loc o acumulare de substanțe rezultate din „toxicile organice” cu efecte toxice pentru organism (acetonele, acidul uric, ureea etc). Se mai produce apoi un alt fenomen nedorit pentru cei care tin o astfel de dietă, atunci cînd relau alimentația: datorită pierderilor de sodiu, în sine crește excesiv concentrația unui hormon — aldosteronul, care favorizează... reîngrăsirea. Ne declarăm, prin urmare, categoric împotriva unui asemenea post... draconic!

DR. M. ALEXANDRESCU — Brașov : 1) În răspunsul dat cititorului despre care ne amintim, noi nu ne-am exorimat ostilitatea, ci doar rezervele față de psihanaliză, ca teorie care încearcă să exolice cauzele anumitor tulburări nervoase și totodată ca metodă de tratament bazată pe această teorie. Chiar dacă recunoaștem meritele lui Sigmund Freud în istoria psihiatriei, o concepție științifică globală despre om — cum se pretinde a fi doctrina savantului vienez — impune un orizont mult mai larg decît sexualitatea. Cum spațiul nu ne îngăduie însă un comentariu mai substanțial, vă sfătuim să citiți excelenta monografie „Introducere critică în psihanaliză” de dr. V. Săhleanu. 2) Pornind de la mitul grec al lui Oedip, cel care printr-o împrejurare nefericită ucide un bărbat, fără să știe că acesta este chiar tatăl său și se va căsători, tot fără să știe, cu mama sa, pentru Sigmund Freud, „complexul lui Oedip” este situația în care copilul devine un fel de victimă a „fatalității” instinctului sexual în sensul că fata se simte mai strîns legată afectiv de tatăl ei, iar băiatul mai mult de mamă. După părerea noastră însă, aceasta este încă una dintre exagerările psihanalizei, bazată pe definiții de felul acestuia: „Ceea ce numim caracter este în mare parte construit pe un material de excitații sexuale și se compune din tendințe fixate în copilărie”. După Freud, zărirrea, încăpătînarea și spiritul de ordine se pot deduce din... activitatea zonei erotice anale, iar ambiția este determinată de... o dispoziție uretralo-erotică. Cu această „genitalizare” a complexului univers sufletesc uman firește că nu ne putem declara de acord!

E nevoie de o intervenție chirurgicală!

MEDICINA DE LA A LA Z

„Misterele” miopatiei

Această penibilă boală musculară — deși relativ puțin răspîndită — continuă să aibă, în pofida perseverențelor cercetări ale neurologilor și endocrinologilor, destule taine nedesluite. Numită și **distrofie musculară progresivă**, miopia este o boală ereditară cu o frecvență de cinci ori mai mare la bărbați decît la femei. Boala apare la vîrstele tinere, în copilărie sau la pubertate, și atinge în mod simetric mușchii diferitelor regiuni ale corpului, în mod progresiv, mergînd pînă la atrofia. După perioada debutului și localizarea atrofiilor, această tulburare metabolică a mușchilor, constînd în incapacitatea lor de a utiliza **fosfocreatina** (compus chimic care participă la procesul contracției musculare. N.R.), cunoaște numeroase forme clinice.

Forma Duchenne, cea mai frecventă, începe de obicei în primii trei ani ai vieții ori între 3 și 6 ani. Primele simptome care atrag atenția sînt dificultatea în mers, tendința de a cădea, greutatea de a se ridica de pe podeaua camerei, uneori proeminența abdomenului. Copilul merge legănat și urcă foarte greu treptele scîrilor. Pentru a se ridica în poziție ortostatică, el se „cațără” cu minile pe propriul său corp ori se folosește de un suport. Caracteristică este, de asemenea, slăbiciunea musculaturii proximale a extremităților: mușchii pot apărea hipotrofici sau atrofici, iar la palparea pot fi de consistență fermă sau moale, ca o cocă. Drept consecință a lezării mușchilor antagoniști, apar frecvent contracturi. Atrofiile musculare sînt însoțite de deformări ale coloanei vertebrale (lordoze, cifoscolioze), ale piciorului sau ale articulațiilor, rețracții tendinoase etc. care pot necesita tratamente ortopedice de lungă durată.

În momentul de față s-a ajuns la constatarea că boala nu este provocată de anomalii ale fibrei musculare. Degenerescența musculară ar fi — după unele ipoteze — un fenomen secundar, urmare a unei anomalii a circulației sangvine în mușchi. O îngustare a venelor ar avea ca efect o proastă circulație locală și deci o proastă irigare sangvină a mușchilor. S-au evidențiat chiar și anumite anomalii ale plachetelor sangvine (trombocitelor) elemente ce joacă un rol esențial în procesul coagulării sîngelui. Pentru a demonstra această ipoteză a fost provocată la iepuri o boală musculară cu toate caracteristicile miopatiei; apoi, pe cale artificială, s-a efectuat o îngustare a vaselor sangvine la nivelul mușchilor animalului pe care se executa experiența. La autopsie, mușchii iepurelui au prezentat aceleași tulburări ca și mușchii suferinșilor de miopatie.

Alte experiențe au dovedit o dată mai mult rolul pe care-l joacă o proastă circulație la instalarea miopatiei. Există o specie de găini la care puii se nasc atinși de o formă de miopatie. Oxigenînd puii în ou, s-a izbutit întîrzieri apariției manifestărilor miopatiei oxigenul avînd rolul de a ameliora circulația sangvină.

Considerînd proasta circulație sangvină în mușchi ca o cauză posibilă a

miopatiei, terapeutica bolii a suferit, în consecință, modificări. S-au abandonat astfel unele exerciții fizice individualizate după gradul și topografia atrofiilor musculare, altele au fost mult ameliorate și executate în piscine sau în băi calde, apa caldă favorizînd circulația sangvină. Se administrează, de asemenea, suferinșilor medicamente vasodilatatoare. Rezultatele au fost într-adevăr favorabile. Asociați clasicele medicații cu Glicocol, vitaminele E, B₆ și B₁₂, noul tratament a izbutit să întîrzie și să diminueze importanța malformațiilor datorate rețracției (închircirii) mușchilor și a tendoanelor. Aceste rezultate sînt cu atât mai bune cu cît tratamentele sînt făcute mai de timpuriu.

Experiențe recente au dat naștere, însă, și unei alte ipoteze, incriminînd în speță existența unor anomalii în nervii ce străbat mușchii suferinșilor de miopatie. În cadrul unei experiențe executate pe șoareci suferinși de miopatie, mușchii extrași au fost transplantați în corpul unor șoareci sănătoși și conectați cu nervii omologi. Mușchii bolnavi au funcționat în mod normal. Operația inversă de transplantare a unor mușchi sănătoși în corpul unor animale bolnave a avut ca rezultat că acești mușchi au prezentat aceleași anomalii funcționale ca și cei bolnavi. Concluzia care se impune este deci că răul nu-și are cauza în mușchii propriu-zis, ci în nervii care comandă funcțiunea mușchilor.

Aceste cercetări, care deschid noi orizonturi, întăresc speranțele medicilor și pacienților că „misterele” acestei grave afecțiuni se vor risipi în curînd și o dată cu aceasta miopia va deveni o boală perfect vindecabilă.

MEDICAMENTE NATURALE

Morcovii, acești necunoscuți...

Majoritatea omenirii a înțeles, cu timpul, marea însemnătate pe care o au, pentru sănătate, diferitele legume și fructe, consumate crude sau fierte. Cu toate acestea, morcovii sînt încă de parte de a fi apreciați la justa lor valoare, deși multe vieți au fost salvate sau păstrate prin consumarea lor.

Există — oricine știe — două soiuri de morcovi: cei care se termină într-o rădăcină ce se subțiază treptat și care se cheamă simplu: **morcovi** și un alt soi, superior prin conținutul în substanțe organice și minerale, cu o terminație rotundă, cu o constituție mai „cărnoasă”, care se înmoaie mai ușor la fiert și se pretează îndeosebi la consumul în stare crudă — **carotele**. Ambele soiuri — atît morcovii, cît și carotele — conțin mari cantități de **caroten**, glucide (9-10%), minerale (în

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap escu
esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

special potasiu, fier și cupru), precum și **pectine**.

Deși produsele alimentare de origine animală, bogate în axeroftol, pot acoperi nevoile în vitamină A ale organismului, totuși **carotenul** sau **provitamina A** conținută în morcovi și carote (aproximativ 6 mg%) satisface mult mai bine trebuințele omului.

Pectinele din morcovi sînt substanțe glucide, insolubile în apă și constituind un adevărat ciment care unește pereții celulari; ele au puternice proprietăți absorbante, care se exercită asupra acizilor grași și microbilor din intestin pe care-i debarasează de numeroase produse nocive.

Datorită acestor substanțe, nimic nu întrece și nici nu egalează morcovii în tratamentul celor mai grave afecțiuni intestinale, mai ales la copii. Morcovii au astfel rolul de a proteja, de a „pansa” și cicatriza pereții stomacului și ai intestinului, preîntîmpinînd producerea hemoragiilor intestinale. Aceste proprietăți antihemoragice și cicatrizante sînt desigur mult apreciate de către suferinșii de ulcer gastric sau duodenal.

Pe de altă parte, cunoaște cineva un medicament care să poată fi recomandat concomitent pentru două tulburări atît de contradictorii cum sînt, de exemplu, diareea și constipația? Aliment dietetic de cea mai mare valoare, morcovii au această fericită dublă acțiune, atît în combaterea diareei, cît și a constipației. Ei pot opri o diaree prin pectinele ce le conțin, iar prin acțiunea lor antiseptică ajută, în același timp, la stimularea sucurilor gastrice și intestinale. Ei mai au apoi proprietatea de a fluidifica secreția biliară (fierea), motiv pentru care sînt recomandați în toate afecțiunile ficatului și, în special, în insuficiența hepatică. Morcovii nu numai că fac să crească secreția biliară, dar stimulează și secreția lactată, dînd mamei un lapte mai bogat și mai sănătos.

În cazul dispepsiilor și al constipațiilor atît de frecvente la sugarii și copiii mici, **supa de morcovi**, datorită gustului ei dulce și agreabil, eventual cu un adaos de 3-5% zahăr, este cel mai bine tolerată și cu efecte salutare. Iată și modul de preparare a acestui remarcabil aliment-medicament: 500 g morcovi tineri sau carote, tăiați felii subțiri, se fierb 1-1½ oră în 1000 ml apă, pînă cînd morcovii se sfarmă ușor; se trec (pasează) de 2-3 ori printr-o sită deasă, frecînd bine morcovii; se adaugă 3 g sare de bucătărie și se completează cu apă fiartă pînă la un volum de 1000 ml; se mai clocotește de 2-3 ori. Se păstrează apoi la rece. Supa se consumă în cel mult 24 de ore de la preparare, ușor încălzită și în prealabil omogenizată (unii pediatri nu mai adaugă sare. N.R.).

— Vă aduceți aminte că la școală îmi spuneți că sînt cel mai greu de cap din toată clasa?
Desen de V. Mileiko

R.F. GERMANIA

De la Bonnensia la Bonn — și de aici mai departe

Bonn-ul este un oraș foarte vechi. A fost menționat pentru prima oară încă în anul 69 e.n. ca cetatea romană Bonnensia. Multă vreme el a avut totuși o viață fără istorie ca centru administrativ al provinciei renane. Înainte de război, avea circa 100 000 de locuitori. Deci în 1949, când orașul a fost ridicat la rangul de capitală, au trebuit luate măsuri urgente impuse de noua situație.

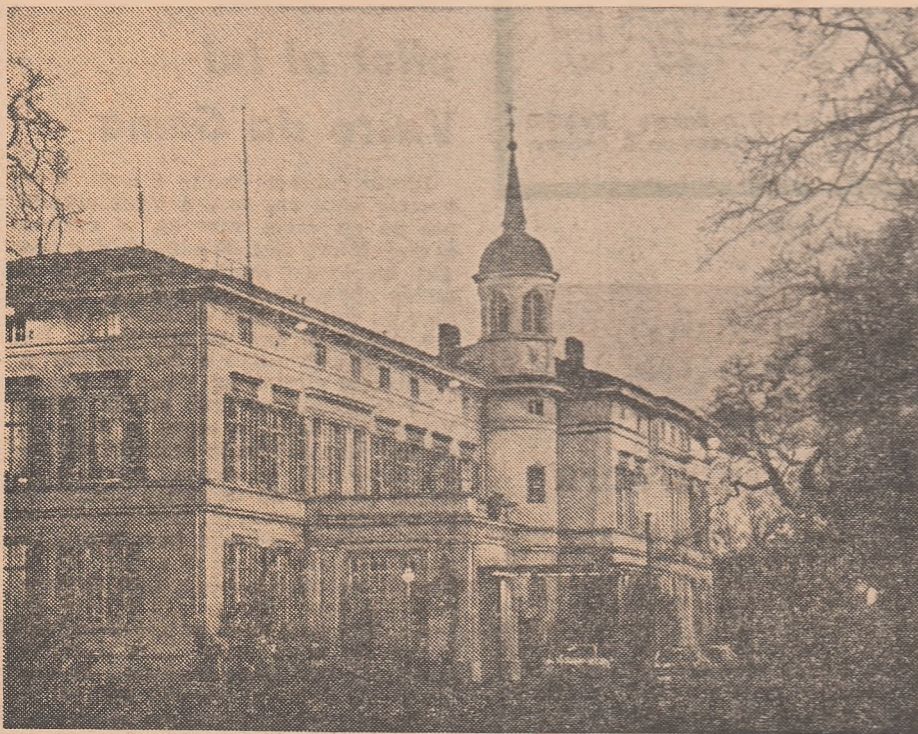
Bundestagul a fost instalat în clădirile fostei Școli normale, iar Cancelaria în vechiul castel Schaumburg. Lângă Bundestag au fost construite niște bănci pentru a fi puse la dispoziția presei. Ministerele au rechiziționat cazărmi și școli. Cele mai multe ambasade s-au instalat la Bad Godesberg, un orașel vecin.

Apoi anii care au urmat s-au scurs sub semnul înfruntării bizare, dar ve-

tunci, două mari edificii ministeriale au fost construite între Bonn și Bad Godesberg. Dealtfel, cele două orașe alcătuiesc acum unul singur. Căci în 1969 mai multe localități au fuzionat în „Marele Bonn”, care a reunit Bad Godesberg, orașelul Beuel de pe malul opus al Rinului și alte nouă țirgușoare. În momentul de față, Bonn-ul are 300 000 de locuitori.

Acum câteva luni, pe malul Rinului, lângă Bundestag s-au ivit niște imense panouri albastre care anunțau inaugurarea autostrăzii ce face legătura între cele două maluri ale fluviului. A fost, de asemenea, înființat un Birou pentru construirea de edificii federale și s-a anunțat un mare concurs pentru rezolvarea importantelor probleme care se pun de acum înainte.

Acum, în Marele Bonn mai există o

Palatul Schaumburg, actuala clădire a Cancelariei federale

hement, între două tendințe: aceea a partizanilor „provizoratului” și aceea care reflecta nevoile reale ale capitalei. Clădirea Bundestagului a fost refăcută și mărită, în așa fel încât lungimea totală a coridoarelor are acum 4 kilometri. Cîteva ministere ca, de exemplu, cel al Poștelor, al Afacerilor Externe și al Apărării și-au construit localuri noi. La inițiativa doctorului E. Gerstenmayer, președintele Bundestagului, lângă sediul Parlamentului a fost înălțat un zgir-nor supranumit „Langer Eugen” („Eugen cel înalt”). Odată cu construirea unei mari Case a presei s-a îmbunătățit și situația ziariștilor.

În 1956, a fost totuși interzisă oficial construirea de noi imobile pentru instituțiile guvernamentale, interdicție care a fost apoi ridicată în 1970. De a-

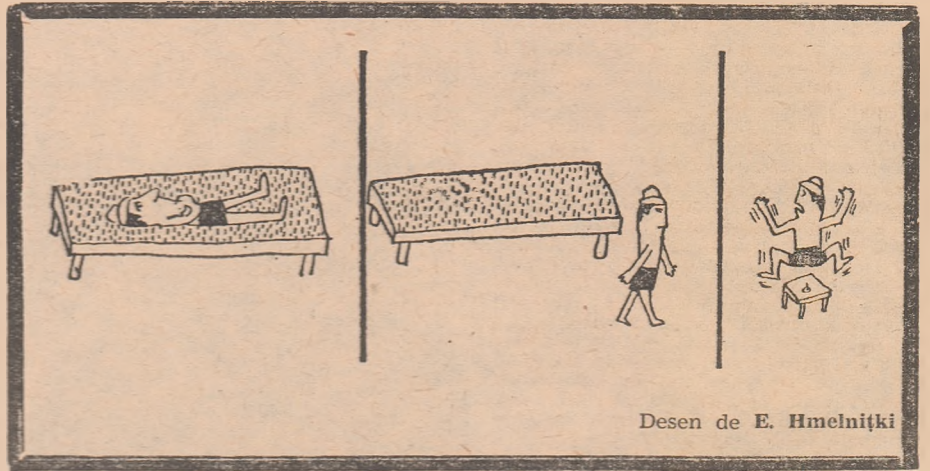
singură suprafață disponibilă, periferia sudică Groonau, la limita dintre vechiul Bonn și Bad Godesberg. Pînă nu de mult, de la înălțimea lui „Eugen cel înalt” deputații din Bundestag mai puteau contempla încă turmele de oi din Groonau. Dar aproape toți autorii proiectelor prezentate au hotărît să plaseze acolo noua zonă guvernamentală.

Premiul I a fost atribuit soților Ștefan și Ursula Legge. Proiectul lor, mi s-a spus la primăria orașului, a fost adoptat definitiv. Soții Legge au propus construirea noului „Bonn oficial” de o parte și de alta a Rinului, la Groonau și pe malul opus. Vor fi ridicate două grupuri de zgir-nori, pentru Bundestag și toate ministerele. În afară de un pod autostradă, peste Rin se va arca o pasarelă acoperită, pentru pietoni, cu două trotuare rulante. Proiectul mai prevede, de asemenea, un cartier cu blocuri pentru locuințe. Se estimează că lucrările vor costa circa 7 miliarde de mărci, dar ziariștii vorbesc despre 10 miliarde. Data aproximativă a încheierii lucrărilor este 1985. Grosul cheltuielilor va fi suportat de bugetul federal și de Ministerul Urbanismului.

Acum patru secole, se povestește la Bonn, ducele Ferdinand de Bavaria a dat o lovitură teribilă orașului distrugînd fortăreața. Acum, însă, se pune problema reparării greșelii istorice a ducelui.

În ultimii ani, orașul s-a înfrumusețat mult. Vechea piață, unde dintotdeauna se desfășura negoțul cu fructe și legume, atrage și acum mulți turiști. Superba clădire a primăriei, casa lui Beethoven, impunătoarea Universitate, care l-a avut printre studenții ei și pe Karl Marx, zeci de clădiri vechi și frumoase, parcuri întinse — toate acestea pot face cinste oricărui oraș. Dar, spre deosebire de alte centre din R.F.G., Bonn-ul și-a păstrat, deopotrivă cu tinerețea, și liniștea.

L. Bezimenski

Desen de E. Hmelnički

R. A. EGIPT

Siouah — oaza lui Amon-Ra

Călătoria pînă în oaza Siouah, la 800 km depărtare de Cairo, dintre care 300 km în plin Deșert al Libiei, este o întreprindere relativ primejdioasă care cere timp. Dar riscul merită să fie înfruntat, întrucît dă posibilitatea cunoașterii uneia din regiunile cele mai izolate din Egipt, acolo unde acum 2 300 de ani Alexandru Macedon a fost proclamat fiul divinității egiptene Amon-Ra. Incît, deși la Siouah se poate ajunge și cu avionul, eu am preferat mașina.

După ce am ieșit din Cairo, ne-am îndreptat mai întîi spre Alexandria, în nord, apoi am urmat linia țărmlului către vest în direcția orașului Marsa Matrouh și de acolo am pornit spre oază.

În față se afla o „Volgă”, cunoscută pentru rezistența ei, urmată de „Oppel”-ul corespondentului nostru de presă. Intotdeauna cînd pleci în deșert trebuie să pornești la drum cu cel puțin două mașini, dacă nu vrei să rămîi izolat de restul lumii în caz de pană la motor.

Siouah se află la circa 24 m deasupra nivelului mării. Ape subterane aflate aproape de suprafață explică vegetația luxuriantă a oazei, pe care — după 10 ore de drum prin deșert — ești tentat s-o socotești un adevărat paradis. Privită de pe înălțimile din jur, oaza pare un lac verde pierdut în imensitatea Deșertului Libiei.

Cînd te plimbi prin plantațiile de palmieri și măslini aflate la hotarul cu Alexandru Macedon. Dar nu frumusețea oazei l-a determinat pe marele cuceritor să întreprindă lunga-i călătorie. După ce a cucerit Egiptul, Alexandru a vrut ca egiptenii să-i acorde onorurile rezervate exclusiv faraonilor. De aceea a hotărît să facă temerara călătorie pînă la Siouah, unde se afla un templu al zeului Amon. În 332 i.e.n., Alexandru cel Mare a fost proclamat fiul Soarelui. Monedele bătute după aceea îl reprezentau cu trăsăturile lui Amon. Nu departe de centrul oazei se poate vizita, pe o colină înaltă, sala cu pereți împodobiți cu fresce policrome unde preoții egipteni au oficiat ritualul sacru. Sala făcea parte dintr-un templu care, la începutul erei noastre, a fost aproape complet distrus. Blocurile de piatră au fost utilizate la construirea unei fortărețe foarte bine păstrate pînă în zilele noastre.

Un alt punct de atracție este „Izvorul Cleopatrei”, în care celebra regină s-a scădat în timpul șederii ei la Siouah. Se spune că pe vremea aceea oaza avea circa 1000 de surse de apă și era numită „un dar al izvoarelor”. În „Izvorul Cleopatrei” temperatura apei variază constant; e cînd fierbinte, cînd abia călduță.

Dar și muntele Dakrur merită văzut. Este o uriașă stîncă șlefuită de vînt și de furtunile de nisip. Locuitorii din Siouah cred că Dakrur este cel mai bun loc din lume pentru îngrijirea reumatismului. După ce fac băi de nisip pe povișnișurile muntelui, bolnavii simt că durerile li se ameliorează. Nisipul, ni s-a spus, conține multe săruri minerale. De aceea, vara, în timpul sezonului, colibe de lut de la poalele muntelui sînt pline de bolnavi, incît e foarte greu de găsit un loc.

Principala bogăție a oazei o constituie curmalii și măslinii — 200 000 de pomi și respectiv 40 000. Mulțumită climei blinde și compoziției fericite a apei și solului pomii sînt foarte productivi. În valea Nilului un măslin dă 30—40 kg de fructe pe an, dar la Siouah un arbore rodește 400—500 kg. Insoțiți de doctorul Hussein Hosni,

primarul oazei, un om amabil și ospitalier, ne-am dus să vedem cum sînt preparate măslinile și curmalele pentru vinzare.

Curmalele sînt așezate chiar pe sol lângă un piriș cu apă cristalină. Apoi sînt transformate într-o masă cafenie cu ajutorul unei prese manuale. După care sînt ambalate în cutii de carton. Lîngă „fabrica” de curmale era o „fabrică de conserve” de măslini. Așezate în niște vase incinse de soare și inconjurate de roiuri de albine, fructele de culoare verde închis sînt puse la marinat într-un amestec de oțet și ierburi, apoi turnate în recipiente de metal de cîteva litri. Ele pot fi găsite în orice bătănie din Cairo, Alexandria și alte orașe egiptene. Măslinile sînt, de asemenea, exportate în multe țări arabe.

Spre deosebire de valea Nilului, unde fiecare palmă de pămînt fertil valorează cît greutatea ei în aur, Siouah are mari excedente de teren roditor. Am fost foarte surprinși cînd am constatat că un locuitor al oazei nu ne-a putut spune, de pildă, cîți feddani (1 feddan=0,42 ha) are.

Ni s-a spus că în curînd va începe măsurătoarea teritoriului oazei. Pînă atunc, însă, bogăția unui locuitor nu este evaluată după suprafața terenului pe care îl are, ci după numărul de proprietăți și după productivitatea măslinilor și curmalilor care cresc pe ele. În majoritatea cazurilor, aceste ogoare nu sînt în preajma casei, ci răspîndite în diverse locuri.

Oaza își datorește, evident, existența apei. Totuși, nu apa i-a adus acolo pe geologi, întrucît s-a constatat că vitalul lichid se găsește în Siouah în cantități suficiente. Ci petrolul.

A fost o vreme cînd se credea că subsolul oazei conține nu numai apă, ci și aur negru. Pentru că nu departe de Siouah, în Libia vecină, petrolul țîșnește practic din fiecare groapă făcută de beduini pentru instalarea coriturilor. Incît, începînd din 1969 au fost forate 17 puțuri în diverse locuri. Dar nici lucrările de foraj, nici prospecțiunile geologice n-au dat rezultate.

Activitatea depusă acolo de geologi și ingineri a insuflat însă o viață nouă oazei zeului Amon, care dormitase timp de secole. Șoseaua Marsa Matrouh—Siouah a încetat să fie singura arteră de comunicații, căci a fost construit un aeroport. De cîteva ori pe săptămînă aterizau acolo avioane ale Organizației generale a petrolului. Incît locuitorii oazei au putut vedea pentru prima oară de aproape avioane. În mijlocul oazei au fost amenajate un sat al petroliștilor, un club și un spital. După ce geologii și inginerii au plecat, oaza a redevenit pustie.

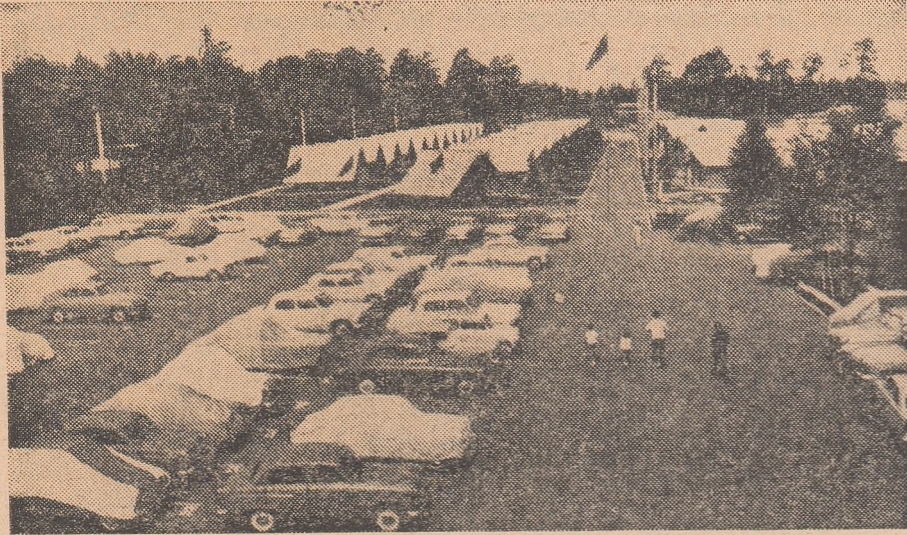
Dar dr. Hosni nu-și pierde încrederea.

— După părerea mea, ne-a spus el, absența petrolului nu poate influența negativ viitorul oazei. În Libia se forează în sute de locuri spre a se găsi apă, dar se descoperă numai petrol, în timp ce noi căutăm petrol și găsim apă. Această împrejurare ne indică calea de urmat. În Libia oamenii sînt dispuși să plătească aproape oricît pentru roșii sau cartofi, în timp ce noi nu știm ce să facem cu fructele și legumele noastre. E limpede, deci, că viitorul oazei este dezvoltarea relațiilor ei atît cu regiunile centrale din țară, cît și cu Libia. Și sînt convins, ne-a declarat în încheiere primarul din Siouah, că într-un viitor apropiat, oaza noastră se va transforma într-una din cele mai bogate și renumite regiuni din Egipt.

K. Dudarev

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

Bun venit la campingul Vaivari!
Stațiunea balneară Iurmala (R.S.S. Letonă)

S-A INTIMPLAT INTOCMAI

Un urs manierat

Doi alpiști treceau pe o „potecută” strîmtă, săpată într-un perete stîncos, atît de strîmtă, încît nu puteau sta alături doi oameni, cînd au văzut venind spre ei, în sens contrar, de după o cotitură, un urs. Moș Martin se deplasa ca un adevărat alpinist, mișcîndu-se cu multă prudență, pipăind cu labele fiecare piatră găsită în cale. Cînd ursul i-a zărit pe cei doi alpiști s-a oprit brusc. Toți trei au rămas cîteva clipe nemișcați. După care, animalul s-a întors frumușel și a dispărut după stîncă.

Alpiștii au ținut „sfat” și au hotărît că cel mai bun lucru era să-și continue totuși înaintarea; sperau, firește, ca ursul să se fi deplasat între timp. Dar, în clipa cînd au trecut de cotitură, au rămas înmărmuriți; ghe-

în ce privește întîmplarea propriuzisă, ea poate fi explicată fie de împrejurarea că ursul cu pricina fusese crescut de om, fie că cunoștea bine laturile pozitive ale acțiunii omului în natură. Din aceste motive ursul s-a putut obișnui în general cu prezența omului în preajma lui, mai mult, îl consideră chiar prieten.

I. Akimușkin, un cunoscut zoopsiholog sovietic, afirmă că, alături de mai-muță, elefant, ciine și delfin, ursul e foarte ușor de dresat. În unele experiențe, cîinii sînt cei care rezolvă mai ușor problemele puse de dresor, în altele ursul. Dar iată și două exemple din experiența unor cunoscuți dresori. Lucrînd cu un grup mixt de animale sălbatice, dresorul I. Ruban a fost de mai multe ori în situația de a fi atacat de ele. Și nu rareori a fost salvat de Potap, un urs uriaș, care făcea și el parte din aceeași „trupă”. Un alt dresor, B. Eder, avea la un moment dat un număr cu doi urși echilibriști pe sîrmă. Amîndoi veneau din direcții opuse pe două sîrme paralele, cu un picior pe una și cu celălalt pe a doua. Cînd se întîlneau față în față la mijlocul „drumului”, unul din ei se culca de-a curmezișul pe sîrme, iar celălalt trecea cu grijă peste el. Evident, numărul era pregătit de dresor. Totuși, el explică într-un fel și întîmplarea cu alpiștii.

— Să-i las pe ei mai întii, că par să fie oameni cumsecade!

mult într-o scorbură a stîncii, ursul se ridicase pe labele dinapoi și stătea lipit de perete, îmbiindu-i parcă din privire pe cei doi oameni să treacă ei primii. Cînd alpiștii s-au apropiat mai mult, animalul s-a întors, ridicîndu-și și mai sus labele din față, pentru ca oamenii să treacă nestîngheriți.

Alpiștii n-au dat imediat curs invitației tacite a lui Moș Martin. Dar animalul părea atît de pașnic, încît pînă la urmă au hotărît totuși să treacă.

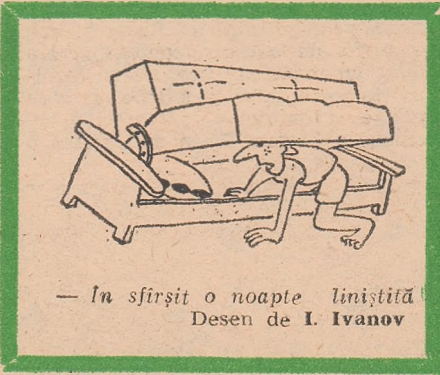
E greu desigur de exprimat în cuvinte gîndurile și simțămintele celor doi în momentul cînd s-au aflat foarte aproape de urs, atît de aproape încît îi simțeau pe obraz respirația. Dar animalul a rămas nemișcat pînă cînd au trecut alpiștii. După care și-a reluat poziția normală și și-a continuat drumul fără să mai privească în urma lui.

Aflînd de această ciudată întîmplare, un cunoscut dresor de la Circul din Moscova a găsit-o și el uimitoare, deși numai pînă la un anume punct. Și iată de ce. Cei care au studiat îndeaproape viața și obiceiurile urșilor cunosc multe alte întîmplări care exemplifică inteligența temutului animal. S-a constatat, de pildă, că în libertate ursul nu este foarte agresiv față de om, deși n-au existat prietenii prea apropiate între ei.

ani. În acest răstimp s-ar muta în noua capitală toate oficiile guvernamentale și, bineînțeles, un număr de școli superioare și universități. În cursul celei de-a doua etape, orașul se va dezvolta în așa fel încît să poată adăposti o populație de o jumătate de milion locuitori. Investițiile necesitate de aceste două etape se vor ridica, după aprecieri estimative, la 2000 miliarde ieni. Familia imperială se va strămuta și ea în noul oraș, unde i se va construi un nou palat.

Dealtfel și municipalitatea din Tokio se gîndește să se mute din actuala-i și supraaglomerata-i reședință într-o suburbie mai puțin zgomotoasă și puțin luată, unde urmează să-și clădească noi edificii administrative.

Tokio este reședința guvernului japonez începînd din 1863. Pînă atunci, împăratul Japoniei locuia la Kyoto, dar puterea reală era deținută de șoguni — care și-o exercitau la Edo, vechiul nume al actualei capitale.

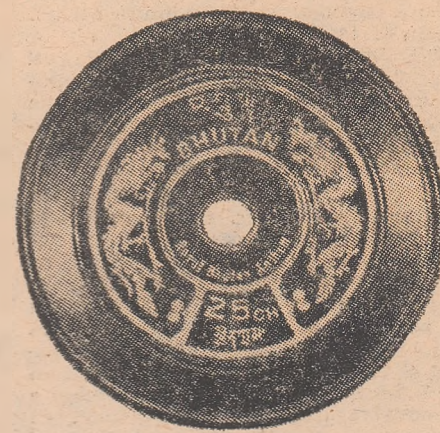
— În sfîrșit o noapte liniștită
Desen de I. Ivanov

CURIOZITĂȚI FILATELICE

Mărci cîntătoare

De cîțiva ani, micul regat al Bhutanului, situat în inima Munților Himalaya, emite regulat timbre atît de neobișnuite, încît ele trezesc nu numai interesul filateliștilor. Fiînd scumpe, căci și fabricarea lor este complicată, aceste timbre sînt destinate mai mult colecționării decît francării corespondenței curente. De aceea, nici nu se prea găsesc la oficiile poștale mai modeste și la tutungerii.

Pînă acum au apărut mărci, cu o valoare de 3 dolari, pe teme inspirate de călătoriile spațiale, timbre confec-

ționate dintr-o foiță ultrafină de oțel care au ilustrat istoria acestui metal, o serie cu portretele în relief ale celor mai cunoscuți oameni politici contemporani, timbre din foiță de aur și, ultima inovație a anului trecut, o serie cu diverse varietăți de trandafir care emană parfumul respectiv.

Anul acesta poșta bhutaneză oferă mărci sonore: un minuscul și foarte subțire disc de patefon, care poate fi lipit pe un plic; în centrul discului sînt inscrite denumirea statului emițător și valoarea. Dacă posedă un picup pentru discuri cu 33 de turații, adresantul poate asculta imnul național al Bhutanului, un rezumat al istoriei țării sau cîntece populare în bhutaneză ori engleză. Și totuși, unii filateliști se arată fie reficeniți, fie de-a dreptul indignați. După părerea lor, aceste extravagante l-ar face pe Roland Hill, reformatorul serviciului poștal și „părintele mărcii” să se răsucească în mormînt. Să nu uităm însă că și contemporanii acestuia și-au bătut joc de ideea lui, socotînd-o drept cea mai năstrușnică din toate invențiile.

... varia ...
ia varia varia va
a varia varia varia v
aria varia varia varia v
aria varia varia varia var
aria varia varia varia v
ia varia varia varia varia v
aria varia varia varia varia

ACUM CINCI SECOLE

Misteriosul pilot al lui Vasco da Gama

Istoria cunoaște multe situații cînd numele unui om care a făcut ultimul pas pe un drum anevoios — cunună a unui întreg lanț de căutări, dezamăgiri, speranțe și reușite — eclipsează pe acelea ale predecesorilor lui și în genere pe toți cei fără de care acest ultim pas ar fi fost cu neputință. Un astfel de nedreptățit a fost desigur și misteriosul pilot al lui Vasco da Gama.

Pe la jumătatea lunii aprilie 1498, Vasco da Gama a ajuns la Malindi, ultimul port african în drumul spre India. Amiralul își dădea foarte bine seama că dacă nu va câștiga bunăvoința căpitaniei portului, indiferent prin ce mijloace — viclenie, lingușire, minciună — n-avea șanse să obțină de la aceasta un pilot localnic, fără de care corăbiile sale nu puteau ajunge în India. Nici nu bănuia ce pas important făcuse în acest sens prin pirateria practică în apele portului kenian Mombasa. Sultanul orașului Malindi și căpitanul portului Mombasa se dușmăneau de moarte și pentru a-și arăta recunoștința față de portughezi pentru neașteptatul lor ajutor, sultanul a ordonat să li se pună la dispoziție cel mai bun cîrmaci.

Începînd de acolo, corăbiile portughezilor au fost astfel conduse de un excelent pilot.

Ce se știe astăzi despre acest pilot fără de care expediția lui Vasco da Gama n-ar fi reușit? Cine era el?

Cronicarii și istoricii portughezi, iar după ei și alți cercetători, i-au dîmînat rolul în descoperirea Indiei. Dar numele lui, deși alunecă învăluit într-o umbră tulbură prin tratatele care elogiau vitejia și ingeniozitatea lui Vasco da Gama, nu s-a pierdut totuși complet în labirinturile cronicilor istorice.

Cărturari din secolele XV—XVI au descoperit o mențiune despre un pilot pe nume Ahmad ibn Madjid, „cel mai de nădejde din numeroșii piloți și marinari, din secolele XV — XVI, de pe litoralul vestic al Indiei”. Iar la începutul secolului nostru, cercetătorul francez Gabriel Ferrane a găsit în depozitele Bibliotecii Naționale din Paris manuscrisele a 22 de tratate despre arta navigației în secolele XV — XVI, impresionate prin informațiile pe care le cuprindeau. Toate aceste tratate aveau una și aceeași semnătură: Ahmad ibn Madjid. Studiînd o culegere de manuscrise arabe puțin cunoscută, cercetătorul sovietic T. A. Șumovski a descoperit apoi noi lucrări ale pilotului, printre care și un documentat manual de pilotaj în Oceanul Indian.

Ahmad ibn Madjid n-avea cum să știe că de fapt corăbiile erau ale unor nemiloși cuceritori. Vasco da Gama era destul de inteligent ca să ascundă adevăratele intenții ale corăbierii portugheze. Pînă la urmă, totuși, comportarea portughezilor — cruzimea, jaful, devastarea și distrugerea unor orașe înfloritoare — a deschis ochii înțeleptului navigator. „O, dacă aș fi știut cîte se vor întîmpla din cauza lor!”... scria în manualul lui de pilotaj ibn Madjid, dar tot el continua plin de încredere în viitor: „După moartea mea vor veni însă și zile cînd oamenii vor recunoaște fiecareia dintre noi locul său...”

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR ÎN PERIOADA 22—28 iunie 1973

- Vineri 22 iunie, ora 19.30:** Ciclul: „Arhitectura secolului XX”. Puncte de vedere: „Arhitectura și ecritzele dezvoltării orașului modern”. Va vorbi prof. univ. dr. arb. Gheorghe Pătrașcu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Simbătă 23 iunie, ora 19.30:** Ciclul: „Sinteze culturale”. Discuție la masa rotundă: „Artele în spațiul spiritual al țării”. Participă: prof. univ. George Dem Loghin, Pavel Codiță, pictor, Lucian Bratu, regizor. Discuția va fi condusă de dr. Vasile Tomescu, muzicolog, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Luni 25 iunie, ora 19.30:** Rubrica: „Prelegeri de cultură economică”. Conferința: „Caracteristici ale dezvoltării economiei românești în etapa actuală”. Va vorbi prof. univ. dr. Ion Bulborea. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Marți 26 iunie, ora 19.30:** Ciclul: „A gândi, a trăi, a munci în ehip comunist”. În dezbatere: „Proiectul de norme — model de conduită în viața cotidiană”. Va vorbi prof. univ. dr. Sergiu Tamaș. „Angajarea socială — dimensiune morală a omului nou”. Va vorbi conf. univ. dr. Ion Stanciu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Miercuri 27 iunie, ora 19.30:** Simpozion: „Probleme majore ale dezvoltării actuale a culturii fizice și sportului”. Vor vorbi: prof. univ. dr. Ion Șielovan, rectorul Institutului de educație fizică și sport, dr. Ion Drăgan, directorul Centrului de medicină sportivă. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Joi 28 iunie, ora 19.30:** Rubrica: „Coordonate ale progresului tehnic”. În dezbatere: „Implicațiile tehnice ale progresului economic”. Va vorbi conf. univ. dr. Niță Dobrotă. „Mașini unelte la parametri tehnici superiori”. Va vorbi dr. ing. Tiberiu Vasilescu, inginer șef la Institutul de cercetări și proiectări mașini unelte și agregate București. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Un însoțitor nedespărțit:

Asigurarea „TURIST”

Ne aflăm în plin sezon estival, cind mii și mii de oameni ai muncii de toate virstele pornesc în drumeții și călătorii spre cele mai pitorești meleaguri ale patriei — de la înșoritul litoral românesc pină la înălțimile Carpaților. An de an crește numărul turiștilor, cărora statul nostru socialist le oferă condiții din ce în ce mai bune de odihnă, agrement și recreație.

Odată cu dezvoltarea impetuoasă a economiei, crește și nivelul de viață al celor ce muncesc. Pe măsură ce înaintăm spre noi culmi ale civilizației dorim să cunoaștem cit mai mult, să ne lărgim orizontul cultural-științific, să vizităm cit mai multe monumente de neuitat ale naturii, istoriei și culturii noastre milenare.

Setea noastră de cunoaștere este nelimitată.

Viața — cel mai bun dascăl — ne învață cum să muncim, cum să ne comportăm și ce trăsături caracteristice trebuie să cultivăm în rândul tuturor — tineri și vîrstnici.

Una din aceste trăsături caracteristice o constituie spiritul de prevedere în toate ocaziile, deci și în perioadele de concedii și vacanțe, cind drumețiile și călătoriile sînt mult mai frecvente decît în restul timpului.

Uneori, însă, în timpul călătoriilor și drumețiilor se pot întimpla și evenimente regretabile, accidente cu urmări nedorite de nimeni.

Pentru a atenua astfel de situații și a putea primi un ajutor bănesc, putem lua măsuri de prevedere încheind asigurări „Turist” la unitățile teritoriale ale Administrației Asigurărilor de Stat din toate județele țării.

Această asigurare poate fi contractată de orice persoană în vîrstă de la 16 la 70 ani inclusiv.

Prin această măsură de prevedere se asigură persoana care încheie contractul pentru cazurile de accidente, precum și pentru pagubele suferite la bunurile gospodărești, inclusiv pentru cele luate în călătorii sau drumeții.

Suma asigurată variază între 5 000 și 25 000 lei, în funcție de împrejurările producerii evenimentelor asigurate, iar pentru bunurile gospodărești este de 20 000 lei.

Asigurarea „Turist” poate deveni un însoțitor nedespărțit al tuturor călătorilor și drumețiilor, fiind o for-

mă de asigurare utilă oricărei persoane care dorește să ia o măsură de prevedere pe termen scurt — respectiv pe o lună de zile și se poate reinnoi prin plata primei de asigurare pe o nouă perioadă, bineînțeles înainte de expirarea celei în curs, pentru continuitatea asigurării, respectiv a răspunderii ADAS.

Această formă de asigurare este convenabilă fiecărui turist, prima de asigurare fiind de 15 lei; ea se plătește în momentul încheierii asigurării și al emiterii poliței.

Printre avantajele acestei asigurări menționăm, de asemenea, faptul că se poate contracta direct la sediile sucursalelor județene ADAS, la punctele operative de lucru ADAS aflate în diferite localități, centre muncitorești etc., deci accesibile tuturor amatorilor de călătorii sau drumeții recreative, odihnitoare, plăcute.

În același timp, asigurarea „Turist” se poate încheia și prin inspectorii de asigurare, agenții de asigurare și responsabili cu munca ADAS care activează în cadrul întreprinderilor și altor organizații socialiste din întreaga țară. Cu ocazia contractării se pot obține toate detaliile necesare ce interesează pe fiecare asigurat.

Este recomandabil ca asigurarea să se contracteze înainte de plecarea în călătorii sau drumeții la munte sau la mare, ținind seama că răspunderea ADAS începe după două zile de la achitarea primei de asigurare.

Din cele de mai sus reiese utilitatea incontestabilă a asigurării „Turist”, accesibilitatea acesteia, costul (prima de asigurare) fiind convenabil față de sumele asigurate și multitudinea riscurilor pe care le acoperă.

Avantajele intrajutorării turiștilor fiind evidente, ne determină pe noi toți cei care ne petrecem vacanțele sau concediile vizitînd neuitatele priveliști ale munților, dealurilor sau litoralului, Deltei Dunării ori Porților de Fier, Oltului, Lotrului, Argeșului, Jiului sau Bicăzului etc., să nu scăpăm din vedere măsura de prevedere: asigurarea „Turist” care trebuie să fie un însoțitor nedespărțit.

Virgiliu Bardac
economist în
Administrația Asigurărilor de Stat

GALLUS

VOPSEȘTE ȚESĂTURI
DIN MĂTASE, BUMBAC,
LÎNĂ, ROCHII,
HAINE,
BLUZE

1 NEGRU
15 VIOLET
6 VERDE OLIV
18 GRI TOP
3 BLEU VERT
23 CARMIN

ȘI ÎN ORICE ALTE CULORI ȘI NUANȚE

Respectați modul de întrebuințare indicat pe fiecare plic „GALLUS”

● Consultați tabelele de culori „GALLUS” ●

banul

cheia

E PLĂCUT SĂ NE FACEM PLANURI... UNDE SĂ NE PETRECEM CONCEDIUL?

In stațiunea climaterică CHEIA DN 1 A. Km 137 la poalele munților Ciucaș, la 880 m altitudine, o incintă unitate turistică a cooperăției de consum.

- Camere confortabile
- restaurant
- posibilități pentru excursii în împrejurimi: la cabanele Muntele Roșu și Ciucaș, la mănăstirea Suzana.

NOU LA LOZ ÎN PLIC!

S-au introdus premii suplimentare constînd în autoturisme, butelii de aer și bani la seriile care se găsesc în vânzare. Rețineți!

Numeroase și valoroase premii suplimentare la Loz în plic. NUMAI JUCÎND PUTEȚI CÎȘTIGA!

În imagine îl aveți pe Cojocaru Ionică din Brașov, recent cîștigător al unui elegant autoturism „DACIA 1300”

Nimeni nu se naște birocrat

Zilele trecute m-am înscris în Societatea pentru protecția naturii. Insuflejit de cele mai bune intenții, am plătit cotizația și mi-am virat carnetul de membru în buzunar.

Înapoiindu-mă acasă l-am întâlnit în hol pe vechiul meu prieten, pionierul Serioja, de la etajul doi.

— Ce mai faceți? Ce mai e nou? m-a întrebat Serioja.

Îi place să pună astfel de întrebări și să capete răspunsuri amănunțite. Spre deosebire de oameni; în toată firea, care se mulțumesc să întrebe, iar când încerci să le răspunzi încep să caște și te întrerup: „Las' că mai vorbim la telefon”.

— Ce să fie? Am devenit membru al Societății pentru protecția naturii.

— Aha... Eu sînt de mult.

„Nimeni nu se naște birocrat. Birocrat devii. Și nu atît din obișnuință sau dintr-o dorință anume, cît prin forța împrejurărilor. Te poate face birocrat o instrucțiune absurdă. Sau teama de răspundere. Sau incapacitatea de a gândi și a hotărî, combinată cu dorința de a păstra cu orice preț o anume funcție.

La birocratism și formalism se poate astfel ajunge pe căi diferite, însă cei care ajung acolo au, cu toții, o trăsătură comună: una spun și alta fac. „Vă promit că vă reparăm acoperișul în maximum o săptămînă!” („Pe dracu! Pînă la sfîrșitul anului nu mai am materiale, și nici mină de lucru!”) „Bineînțeles! Vom da curs invenției dumneavoastră, Economia națională are nevoie de ea.” („Vezi să nu-i dau curs!”).

Fapta trebuie să fie una cu vorba de la cea mai fragedă vîrstă

— Bravo! Să vezi ce treabă bună o să facem amîndoi. Mai antrenăm și alți locatari și facem din blocul nostru un rai, nu alta.

Serioja mi-a ascultat cu un zîmbet sceptic micul meu discurs și m-a întrebat:

— De ce?

— Cum de ce? Păi nu sîntem noi luptători activi pentru cauza spațiilor verzi? Trebuie să le amenajăm, să le apărăm de secetă, de huligani și de alte calamități!

— Stați, stați că n-ați înțeles. Nu trebuie să sădim și să apărăm nimic. Trebuie numai să plătim cotizația.

— Cum așa? m-am revoltat. De unde ideile astea le tine?

— De niciunde — mi-a răspuns Serioja sec. De la școală.

După vreo trei zile am devenit membru al cercului de tir cu arcul. E adevărat, mai fusesem de cîteva ori, însă de fiecare dată am fost totuși înscris din nou. Treaba asta începuse chiar să-mi placă, deoarece îmi dădea un sentiment de tinerețe veșnică și de prospețime.

— Ce se mai aude? — m-a întrebat cînd m-a văzut, Serioja, care își plimba Marchizul — o corcitură superbă de spîț și baset.

— Află că sînt membru al cercului de tir cu arcul. Mă gîndesc să înființăm și în curtea noastră unul și să-i spunem „Wilhelm Tell”.

— Vă interesează figura cu mărul pe cap? Sau ce vreți să dovediți?

— Că, de exemplu, timpul liber poate fi petrecut într-un mod distractiv și variat.

— Vă înșelați — mi-a întors-o față far Serioja. Nu trebuie să dovediți nimic. Trebuie numai să plătiți cotizația. La noi la școală asta o știe pînă și cel din urmă copil.

Apoi am devenit membru al asociației sportive a instituției și m-am întors acasă hotărît să-i pun în mișcare și pe vecinii mei. Dar tot Serioja mi-a tăiat elanul.

— Nu știu ce să mă mai fac cu dumneavoastră. N-ați înțeles pînă acum că se face numai așa, ca să fie o cuprindere de sută la sută? Noi la școală o știm de mult. Credeam că și la oamenii mari este la fel.

Etc., etc. Este pur și simplu uimitor la ce grad de perfecțiune poate ajunge duplicata birocratică. De aceea greșelile trebuie prevenite chiar de la primele începuturi timide. Iată, de pildă, cum tratarea formală a participării la acțiuni de folos obștească a sădit în capul micului meu prieten, pionierul Serioja de la doi, și al colegilor săi ideea că așa văd cei mari treaba cu diversele asociații și cercuri: în vorbă sîntem membri, dar în fapte nu interesează pe nimeni ce se întîmplă. Deși, desigur, ni s-a spus, și nu o dată, că vorbele trebuie să se potrivească cu faptele.

Așa răsăr cei dinții muguri ai duplicității, care, la urma urmei, poate deveni un teren prielnic pentru apariția birocratismului, a formalismului, și a multor altor trăsături respingătoare.

După cum se vede, deci, nu despre cei cîțiva bănuți de cotizație este vorba. Prețul unor asemenea erori pedagogice este mult mai mare.

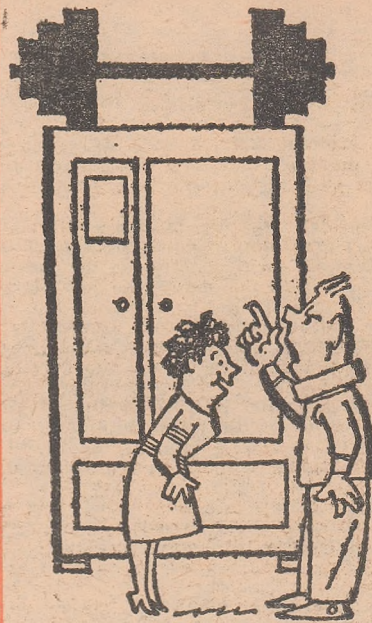
E. Parahomovski

POȘTA REDACȚIEI

Petrie Stuparu — Iași: Regretăm, dar rugămîntea dumneavoastră nu are nici o legătură cu rubrica „Correspondență sentimentală” căreia i-ați adresat-o. Dacă aveți drum prin București, treceți și pe la redacție și poate că veți rezolva astfel ceea ce vă interesează.

Munteanu Constantin — București: Vă vom satisface rugămîntea cu multă plăcere. Urmăriți numărul din 6 Iulie (alternanța paginilor Dialog și Umor nu ne permite să o facem în numărul din 13 Iulie).

Căciulă Nicolae — Timișul de Jos, jud. Brașov: Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri pe care ni le-ați adresat. În ce privește sugestia dv., vă promitem că vom continua Micul dicționar, dacă... îl va continua și autorul acestei într-adevăr izbutite bucuți umoristice, care dovedește că a luat în serios înțelesul dicționarului latin: *Ridendo castigant mores*.

— M-am săturat să mă tot împiedic de ele...

Desen de M. Baritin

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul dorit? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv., mai ales dacă ea este de interes general.

Eclipsa totală de Soare

I.

Aș dori să aflu dacă eclipsa de Soare din 30 iunie a.e. va fi vizibilă și la noi în țară.

Xenofont Condoiu
Str. Sîloz nr. 190
Craiova

R.

Eclipsa de Soare care se va produce la 30 iunie va fi o eclipsă totală și va fi vizibilă în America de Sud, Oceanul Atlantic, Africa, Oceanul Indian, partea de sud a Europei și în Asia Mică.

La noi în țară ea va îmbrăca aspectul unei eclipse parțiale. Dar iată cîteva date privitoare la fazele acestui fenomen natural, care v-ar putea fi de folos pentru a urmări evoluția lui (priviți partea de jos a discului solar printr-un ciob de sticlă foarte bine afumat).

Începutul eclipsei a fost anunțat pentru 13 h 34 m,4 (timpul legal din țara noastră), momentul fazei maxime la 13h 54m, 3, iar sfîrșitul pentru 14h 14m, 0. Proporțiile fazei maxime vor fi însă foarte reduse — 0,038 din discul Soarelui — și, din cauza luminii extrem de puternice a astrului zilei, s-ar putea ca aceasta să nu fie vizibilă deloc la noi.

dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
g dialog dialog dialog a
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog di
dialog dialog dialog dialog
og dialog dialog dialog dial

I.

Vă rog să-mi răspundeți: ce este procaina, ce proprietăți are și la ce se recomandă?

Nelu Manolescu
Str. Krupskaja nr. 11
Ploiești

R.

Procaina ($C_{13}H_{20}N_2O_2$ = clorhidrat de paraaminobenzoildietil-amino-etanol) este o substanță care se prezintă sub formă cristalizată aciformă, e puțin solubilă în apă, alcool, eter, benzen, cloroform, e incoloră, inodoră și are un gust ușor amar. Datorită proprietăților ei anestezice pronunțate, procaina este utilizată în anestezia locală și rahianestezie precum și ca analgezic (care suprimă sau atenuează durerile). În medicină poartă diferite nume: Sincaină, Novocaină, Juvocaină, Scurocaină.

CORESPONDENȚĂ SENTIMENTALĂ

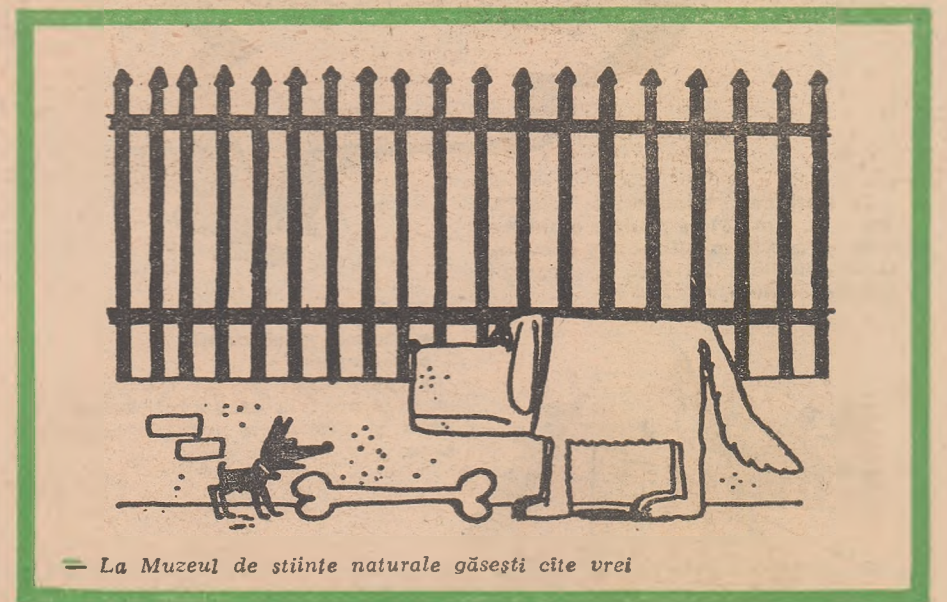
Cititorii între ei

„Mă numesc Nela Mărgean și sînt elevă în anul I la liceul teoretic din comuna Ianca. Aș dori să corespundez cu tineri și tinere din întreaga țară pe diferite teme. Adresa mea este: Nela Mărgean, comuna Ianca, județul Brăila, oficiul poștal Ianca”.

„Mă numesc Sorin Alexandrescu, sînt student, am 23 de ani și aș dori să am mulți prieteni, corespondenți tineri și tinere din toate colțurile țării, făcînd astfel prin intermediul scrisului un schimb de idei, opinii pe teme de filosofie, literatură, muzică, teatru, cinematograf, sport, prietenie și altele, care ar prezenta un interes comun. Rog pe viitorii mei prieteni să-mi scrie pe adresa: Sorin Alexandrescu, str. Cameliei nr. 14, sector VII, București”.

„Dorește să corespundez cu tineri și tinere din întreaga țară. Adresa mea este: Oltina Serediuc, com. Bucecea, jud. Botoșani”.

„Mă numesc Cimpeanu Isabela, de profesie învățătoare, am 28 de ani și locuiesc în municipiul Suceava, strada Mărășești, Bloc 48 A, etaj I, sc. A, ap. 51. Aș dori să corespundez cu tineri din întreaga țară pe diverse teme”.

— La Muzeul de științe naturale găsești cîte vrei